

Notater

Statistisk sentralbyrå

93/24

August 1993

Folketrygdens alderspensjoner Dokumentasjon av en modell for fremskrivning av utgiftene og for analyse av regelendringer

av

Bjart J. Holtsmark

Forskningsavdelingen
Seksjon for økonomisk analyse

INNHOLD

1.	Innledning og sammendrag	3
2.	Folketrygdens alderspensjoner - regelverket.....	4
3.	En modell for alderspensjonene i folketrygden.....	10
4.	Noen eksempler på simuleringer.....	17
5.	Konklusjon.....	23
	Referanser.....	24
	Tabellvedlegg.	25

1. INNLEDNING OG SAMMENDRAG

Dette notatet dokumenterer en modell for fremskrivning av folketrygdens alderspensjoner og for analyse av regelendringer. Modellen er laget for å kunne analysere sammenhengene mellom demografiske variable som dødelighet og fruktbarhet og folketrygdens utgifter til alderspensjoner ved økonomisk vekst. I en vekstprosess vil pensjonsgivende inntekter endre seg som følge av endringer i faktorpriser, og sammenhengen mellom utviklingen i grunnbetallet i folketrygden og utviklingen i de pensjonsgivende inntektene er helt avgjørende for folketrygdens utgifter til alderspensjoner. Modellen er tenkt brukt til å analyse slike sammenhenger og tanken er også at den skal kunne koples direkte til andre makromodeller. Et eksempel på en slik kopling av modellen til en makromodell finner vi i Holtsmark (1993). Her er folketrygdmodellen lagt inn i en ensektor vekstmodell og det er gjort analyser av sammenhengen mellom vekst i faktorproduktiviteten, faktoravlønning og folketrygdens utgifter til alderspensjoner for ulike forutsetninger om utviklingen i folketrygdens grunnbetall.

Det er tidligere laget en modell for folketrygdens alderspensjoner, jf. Koren (1979). Denne modellen kunne imidlertid bare simuleres fram til år 2000. For en rekke problemstillinger er selvsagt det et for kort tidsperspektiv. Av den grunn ble den foreliggende modellen utviklet.

Omtrent samtidig er også mikrosimuleringsmodellen MOSART blitt utviklet videre slik at man kan beregne fremtidige utgifter til bl.a. alderspensjoner. MOSART-Trygd vil ta vare på sammenhengene mellom befolkningens inntektstrømmer over livsløpet bedre enn den modellen som dokumenteres her og vil derfor være bedre som en prognosemodell. Fordelen med den modellen som dokumenteres her er at den er rask å simulere. Foreløpig kan den simuleres fram til 2040 og det tar omlag 15 sekunder avhengig av hardware. Denne modellen gir derfor brukeren muligheter for i rask rekkefølge å kunne simulere en rekke baner. Ved f.eks. analyser av regelendringer kan det være en fordel. Det kan også være en fordel dersom modellen tenkes brukt i en iterasjonsprosess med en av SSBs makromodeller som er programmet i TROLL.

Modellen er knyttet til en formodell som fremskriver befolkningen etter kjønn og fødselskohort ved anslag på dødelighet og fruktbarhet. Hovedmodellen inneholder så en modellblokk som sprer de enkelte fødselskohortene på ulike inntektskategorier og fordeler pensjonspoeng og sluttspoengtall. Endelig er det en modellblokk som beregner folketrygdens utgifter til grunnpensjoner, særtillegg og tilleggspensjoner i alderspensjonene på grunnlag av de to andre modellblokkene.

2. FOLKETRYGDENS ALDERSPENSJONER - REGELVERKET

I utgangspunktet ønsket man ved innføringen av folketrygden å lage et meget enkelt regelverk for de trygdedes rettigheter slik at hver enkelt nordmann med letthet skulle kunne beregne sin egen alderspensjon. Allerede utgangspunktet, det vil si det regelverket som ble vedtatt i og med innføringen av folketrygden fra 1967, var ganske komplisert. Det er flere grunner til det. For det første ble det vedtatt at poengopptjeningen i det enkelte år skulle være en degressivt og ikke-deriverbar funksjon av pensjonsgivende inntekt. For det andre beregnes alderspensjonen ikke utifra antall opptjente pensjonspoeng, men utifra pensjonspoengene for de 20 beste poengårene. For det tredje vedtok man en 40 år lang opptrappingsplan med visse overgangsregler som bare gjelder for visse aldersgrupper og visse inntektsgrupper. Innføringen av særtillegget i 1969 kompliserte det hele ytterligere. Og endelig vedtok Stortinget høsten 1990 en viss nedtrapping av tilleggspensjonene som ikke vil være avsluttet før omkring 2040-2050.

Vi har altså regler både for en nedtrapping og en opptrapping samtidig og i tillegg er det visse overgangsregler i oppbyggingsfasen. Tilsammen gjør dette regelverket ganske komplisert.

Alderspensjonen består av en grunnpensjon og en tilleggspensjon samt et særtillegg. Alle alderspensjonister har rett på grunnpensjonen. For enslige er den lik folketrygdens grunnbeløp G som i 1991 var på 34.500,-. For gifte er den lik 75 prosent av G. De som har så liten tilleggspensjon at summen av grunnpensjon og tilleggspensjon ikke er like stor som minstepensjon, får minstepensjon. Minstepensjon består av G og et særtillegg. Særtillegget utgjør i dag maksimalt 57 prosent av G. Særtillegget, som ble vedtatt innført i 1969, har gjort det mulig å øke minstepensjonene uten å øke grunnbeløpet.

Tilleggspensjonen en pensionist mottar beregnes på grunnlag av forholdet mellom pensjonsgivende inntekt og grunnbeløp i de enkelte år i den yrkesaktive delen av livet og på grunnlag av grunnbeløpet i utbetalingsåret. Dette gjør at det ikke er noen enkel sammenheng mellom størrelsen på en persons pensjonsgivende inntekter gjennom livet og tilleggspensjonen fra folketrygden. Men svært grovt sagt er tanken at tilleggspensjonen, for en som har full opptjeningstid, skal utgjøre 45¹ prosent av den enkeltes gjennomsnittsinntekt utover én G². For inntekter utover 8 G³ gies det bare tilleggspensjoner på 15 prosent av inntektene. Den enkeltes "gjennomsnittsinntekt" beregnes ved å ta gjennomsnittet av de tyve beste poengopptjeningsårene.

Det er altså tre faser i beregningen av tilleggspensjonen: Først beregnes pensjonspoengene for alle inntektsårene, dernest beregnes et sluttspoengtall og endelig beregnes tilleggspensjonen på grunnlag av blant annet sluttspoengtallet. Her vil jeg gjennomgå disse trinnene i detalj.

¹ 42 prosent av inntekter opptjent i 1992 og senere.

² G= 35.500,- i 1991.

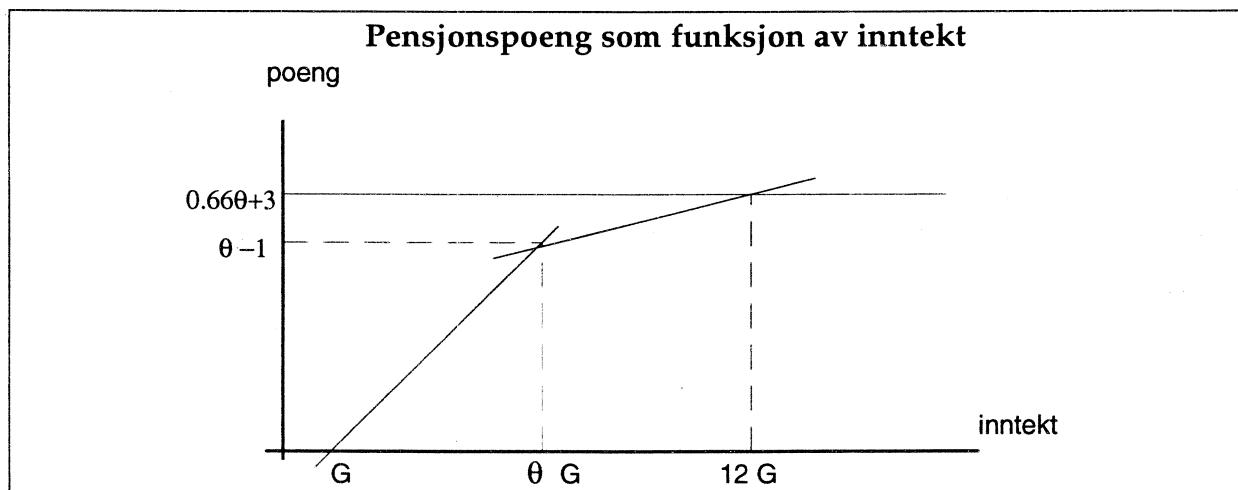
³ 6 G for inntekter tjent i 1992 og senere.

Pensjonspoengene P_t i år t for en person med pensjonsgivende inntekt w_t regnes ut på følgende måte:

$$P_t = \max \left[0, \min \left(\frac{w_t - G_t}{G_t}, \theta_t - 1 \right) \right] + \max \left[0, \min \left(\frac{1}{3} \frac{w_t - \theta_t G_t}{G_t}, \frac{1}{3} (12 - \theta_t) \right) \right] \quad (1)$$

$$\theta_t = \begin{cases} 8 & \text{for } 1967 \leq t \leq 1991 \\ 6 & \text{for } t \geq 1992 \end{cases}$$

Det gies ikke poeng hvis inntekten er lavere enn G . Pensjonspoengene er forøvrig en degressivt stigende funksjon av inntekten ved at det er et "knekkpunkt" ved θG . I 1992 ble knekkpunktet flyttet fra 8 til 6 G . Det betyr at for inntekter mellom 6 og 12 G , får man bare ett pensjonspoeng for hver tredje G man tjener. I og med at relativt mange personer har inntekter over 6 G er dette en endring som får stor betydning for den fremtidige utgiftsveksten⁴. Funksjonen kan beskrives i en figur:

Figur 1: Skjematiske beskrivelse av reglene for opparbeiding av pensjonspoeng.

Tilleggspensjonen er beregnet ut fra gjennomsnittlig pensjonspoeng i de 20 beste poengårene, det såkalte sluttspoengtallet S_p . For å få full tilleggspensjon i henhold til S_p må den pensjonsgivende inntekten være større enn G i 40 år. Med færre år med pensjonspoeng reduseres tilleggspensjonen proporsjonalt. Men da tilleggspensjonene ble innført i 1967 ble det vedtatt visse overgangsregler som gjør at personer som i 1967 var 50 år gamle bare trengte 20 år etter 1967 med pensjongivende

⁴ I Holtmark (1993) beskrives noen simuleringer med modellen hvor reallønnsnivået vokser raskere enn grunnbeløpet. En slik utvikling innebærer at en stadig større andel av befolkningen vil ha inntekter utover θG og $12 G$. I og med at pensjonspoenget er degressivt stigende med inntekten, er lav vekst i G relativt til reallønningene et virkemiddel for å holde veksten i tilleggspensjonene nede.

inntekter større en G for å få full tilleggspensjon. Personer som var mellom 30 and 50 år gamle i 1967 har rett til full tilleggspensjon hvis den pensjonsgivende inntekten har vært større enn G i alle år fra 1967 til det året de ble 69 år gamle.

Overgangsreglene gjelder bare for inntekter opp til 5 G . For den delen av inntekten som overstiger 5 G er det ingen overgangsregler.

Før regelendringene, som gjelder fra 1992 ble innført, ble tilleggspensjonen T_t for en person som går av ved fylte 70 år i år p og som har sluttpoengtallet S_p , regnet etter følgende formel:

$$T_t = G_t \cdot 0.45 \left[\min(S_p, 4) \left(\frac{\min(p-1967, 40)}{\min(40, \max(p-1967, 20))} \right) + \max(0, S_p - 4) \left(\frac{\min(p - 1967, 40)}{40} \right) \right] \quad (2)$$

Det er her forutsatt at personen har en pensjonsgivende inntekt som er større enn G i alle år etter 1967 eller i de siste 40 årene før han pensjoneres. For eksempel kan vi se hvordan tilleggspensjonen blir for en som gikk av med pensjon i 1977 70 år gammel:

$$T_t = G_t \cdot 0.45 \left[\min(S_p, 4) \left(\frac{10}{20} \right) + \max(0, S_p - 4) \left(\frac{10}{40} \right) \right] \quad (3)$$

Parentesen må splittes i to ledd fordi bare inntekter under 5 G gir tilleggspensjon etter overgangsreglene. Etter 2007 er ikke denne oppsplittingen nødvendig fordi folketrygden da er fullt utbygd. For en person som går av med pensjon i 2007 blir tilleggspensjonen etter de gamle reglene:

$$T_t = G_t \cdot 0.45 \cdot S_p \quad p \geq 2007 \quad (4)$$

Formlene ovenfor forteller imidlertid ikke hele historien fordi de ikke tar hensyn til de nye reglene som gjelder fra og med 1992. Et viktig element i denne regelendringen fremgår av (1) oven. En annen endring var at andelen 0.45 i ligningen over er redusert til 0.42 for inntekter opptjent etter 1991. Dette gir følgende formel for beregning av en persons tilleggspensjon:

$$T_t = G_t \{ 0.45 [\min(S_p, 4) v_1 + \max(0, S_p - 4) v_2] + 0.42 [\min(S_p, 4) v_3 + \max(0, S_p - 4) v_4] \}$$

hvor vi benytter:

$$v_1 = \left(\frac{\max(0, \min(p-1967, 25, 1992-k))}{\min(40, \max(p-1967, 20))} \right)$$

$$v_2 = \left(\frac{\max(0, \min(p-1967, 25, 1992-k))}{40} \right)$$

$$v_3 = \left(\frac{\max(0, \min(p-1992, 40))}{\min(40, \max(p-1967, 20))} \right)$$

$$v_4 = \left(\frac{\max(0, \min(p - 1992, 40))}{40} \right) \quad (5)$$

hvor $k=p-40$.

La oss se på noen spesialtilfeller for å forstå formelen over. En person som er 70 år i 2000 har hatt 25 yrkesaktive år etter 1967 med de gamle reglene og 8 år med de nye reglene. Samtidig nyter han godt av overgangsreglene. Han var 37 år i 1967. Og overgangsreglene sier at alle som var mellom 30 og 50 år gamle i 1967, vil få full tilleggspensjon i forhold til sluttøpentall mindre enn 4 hvis han har hatt pensjonsgivende inntekt større enn G i alle år fra 1967 til året man går av. Hans tilleggspensjon blir derfor:

$$T_t = G_t \left\{ 0.45 \left[\min(S_{2000}, 4) \left(\frac{25}{33} \right) + \max(0, S_{2000}-4) \left(\frac{25}{40} \right) \right] \right. \\ \left. + 0.42 \left[\min(S_{2000}, 4) \left(\frac{8}{33} \right) + \max(0, S_{2000}-4) \left(\frac{8}{40} \right) \right] \right\} \quad (6)$$

En person som blir pensjonert i 2007 nyter ikke godt av noen overgangsregler. Men han har 25 år med de gamle reglene og 15 år med de nye. Hans tilleggspensjon blir derfor:

$$T_t = G_t \left\{ 0.45 S_{2007} \left(\frac{25}{40} \right) + 0.42 S_{2007} \left(\frac{15}{40} \right) \right\} \quad (7)$$

I 2032 har de nye reglene fungert i 40 år slik at nye pensjonister med 40 års yrkeskarriere bak seg får følgende tilleggspensjon:

$$T_t = G_t 0.42 S_{2032} \quad (8)$$

For midlere og lave inntekter vil altså på lang sikt tilleggspensjonen utgjøre 42 prosent av gjennomsnittsinntekten utover 1 G i de 20 beste inntektsårene. For inntekter utover 6 G økes tilleggspensjonen med bare 14 prosent for hver krone. Som en kraftig forenkling kan vi altså si at en person som i gjennomsnitt tjener 400 000,- får en alderspensjon som er 14 000,- kroner større enn en som tjener 300 000,-.

En persons tilleggspensjon avhenger kun av sluttøpentallet, året man ble pensjonist, antall opptjeningsår og grunnbeløpet på utbetalingstidspunktet. Det er grunn til å legge merke til at tilleggspensionene hele tiden er proporsjonale med grunnbeløpet på utbetalingstidspunktet.

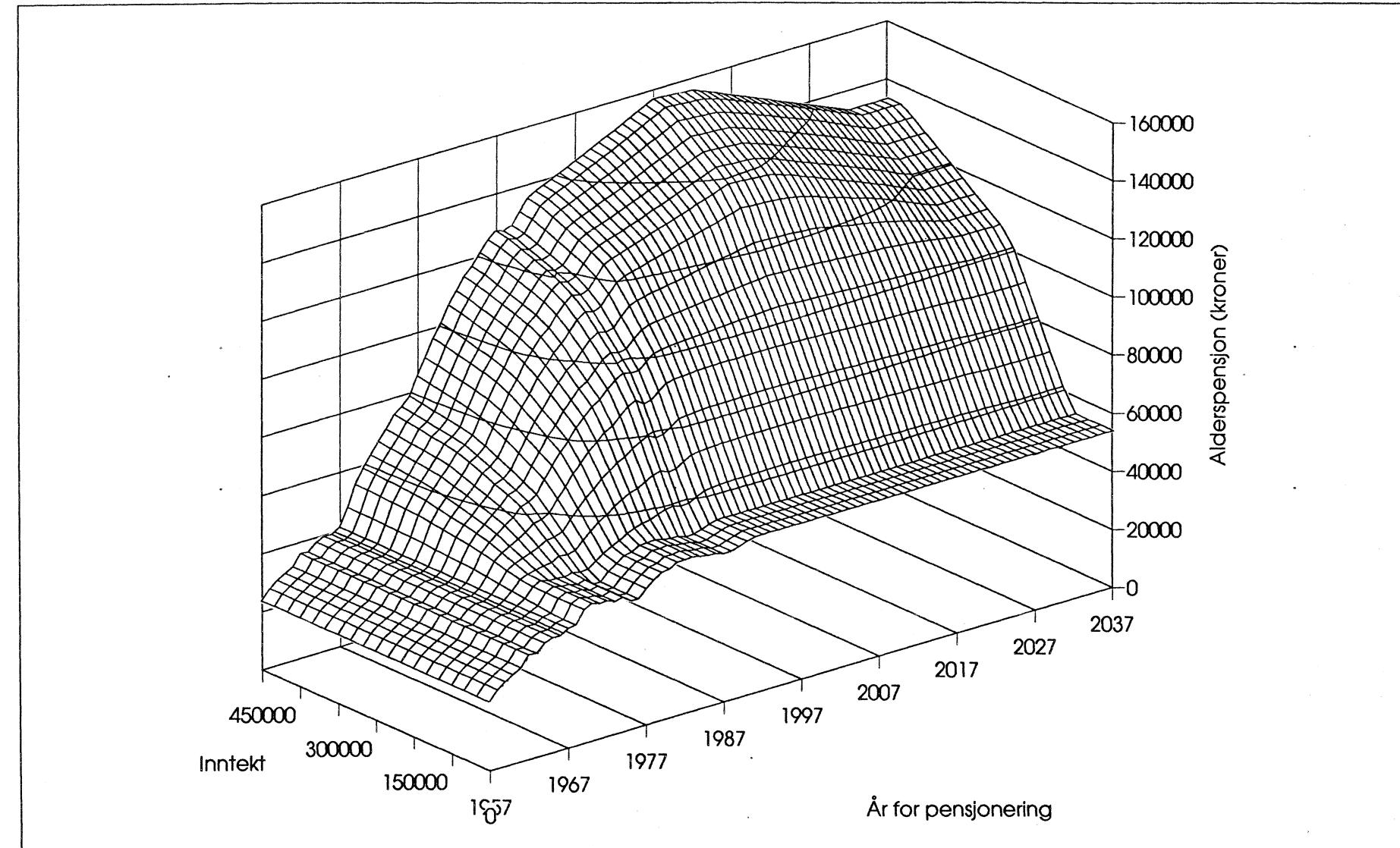
Tilleggspensjonen til en person vil derfor vokse i takt med grunnbetøpet. Hvis grunnbetøpet vokser i takt med prisene, så gjør også tilleggspensjonistenes pensjoner det, så fremt de ikke får særtillegg. Men hvis f.eks. grunnbetøpet vokser saktere enn prisene, så betyr det en realinntektsnedgang for alderspensjonister uten særtillegg.

For å forstå reglene for tilleggspensjonene bedre kan vi se på figur 2 som viser alderspensjon etter inntekt og pensjoneringsår for perioden 1957 til 2037. I regneeksempelet som ligger bak figuren er det forutsatt at man ikke har pensjonsgivende inntekter før man er 28 år, at man har den samme pensjonsgivende inntekten fra man er 28 til man er 67 år og at grunnbetøpet ikke endres. For de som var mindre enn 28 år i ett eller flere år før de nye reglene kom i 1992 og rakk å opparbeide seg pensjonspoeng i denne perioden, blir alderspensjonen høyere enn figuren viser. De historiske alderspensjonene er deflatert med en indeks for industriarbeiderlønn.

I 1991 ble personer født i 1923 pensjonert. Figuren viser at nye pensjonister fra lav- og middelinntektsgruppene ikke vil få vesentlig større pensjoner enn sine noe eldre forløpere som blir pensjonert i 1992. Grunnen til at tilleggspensjonene til disse gruppene ikke vil øke særlig mye fremover er at de allerede har hatt en rask opptrapping av sine tilleggspensjonene på grunn av overgangsreglene.

Det skjer vesentlige ting med tilleggspensjonene til høyinntektsgruppene i årene som kommer. Disse gruppene har bare hatt glede av overgangsreglene for deler av sine inntekter. Nye pensjonister i disse inntektgruppene vil derfor i årene som kommer få større tilleggspensjoner enn sine forgjengere. Men samtidig er det nettopp disse gruppene som blir rammet av de nye reglene som gjelder fra 1992. Etterhvert som de nye reglene har vært effektive en stund, vil derfor tilleggspensjonene til høyinntektsgruppene igjen falle.

Det interessante med figur 2 er at den viser at i store trekk vil nye pensjonister i 1992 få tilleggspensjoner omrent på nivå med det langsigte stabile nivået. Det blir imidlertid et intermezzo hvor høyinntektsgruppene får betydelig høyere alderspensjoner enn i dag. I figur 2 opererer vi dessuten med relativt enkle inntektshistorier hvor 20-bestårs regelen ikke har noen betydning. Jo flere år man har kunnet tjene poeng, jo større glede vil man sannsynligvis ha av 20 års regelen. Dette taler for at fremtidens pensjonister får vesentlig høyere pensjoner enn idag.

Figur 2: Utviklingen i tilleggspensjoner for ulike inntektskategorier etter fødselsår. Før 1990 er det forutsatt i inntektene i eksemplet fulgte den gjennomsnittlige lønnsveksten. Grunnbeløpet er forutsatt konstant fra og med 1990.

3. EN MODELL FOR ALDERSPENSJONENE I FOLKETRYGDEN

Forrige avsnitt inneholder en gjennomgang av regelverket for folketrygdens alderspensjoner. Hvor store folketrygdens utgifter til alderspensjoner blir avhenger imidlertid selvsagt også av antallet alderspensjonister på ethvert tidpunkt, deres fødselsår og deres inntektshistorie. En fremskrivning av antallet alderspensjonister kan man gjøre med relativt liten usikkerhet for de nærmeste 50-60 årene dersom man antar en stabil utvikling i dødelighetsratene og ingen dramatiske endringer i inn- og utvandringen. Inntektshistoriene til fremtidens pensjonister vet vi derimot lite om. Denne modellen er ikke noe forsøk på å endogenisere disse fremtidige inntektene på noen god måte. Modellen forutsetter at inntektsfordelingen er omtrent som i dag, så er det opp til brukeren av modellen å gjøre forutsetninger om veksten i det generelle lønnsnivået.

Fordi folketrygdens regelverk er komplisert kan ikke de enkelte fødselskohorter behandles som en homogen masse. Befolkningen må derimot inndeles etter inntektsgruppe og pensjoneringsår. Det mest kompliserte med en modell for folketrygdens alderspensjoner av den typen som presenteres her er å få konsistenste sammenhenger mellom de ulike delene av denne modellen. Jeg fant at et sett med matriseoperasjoner kunne gjøre dette på en relativt enkel måte som jeg vil gjennomgå i det følgende.

3.1. GRUNNPENSJONEN

I modelleringen av folketrygdens utgifter grunnpensjoner tar vi antall pensjonister og andelen gifte som eksogene. Modellen kan simuleres frem til 2040, slik at vi altså kjører modellen for perioden 1967 til 2040. Befolkningsmatrisen kaller vi \mathbf{N} (alle vektorer og matriser er skrevet med fete bokstaver og for ordens skyld har jeg i en del tilfeller markert antall rader og kollonner som fotskrift):

$$\mathbf{N}_{74 \times 74} = \{n_{tp}\} \quad (9)$$

hvor n_{tp} er antallet personer i år t som gikk av med pensjon i år p . Det følger da at $n_{tp} = 0$ for $t < p$, $t \in (1967, \dots, 2040)$, $p \in (1967, \dots, 2040)$. Det betyr altså at \mathbf{N} er en bånddiagonal matrise ved at over diagonalen er alle celler null. I et bånd under og på diagonalen er cellene positive mens de er null under dette båndet igjen. I modellen er det skilt mellom menn og kvinner. Jf. tabell 1 og 2.

Tabell 1. Befolkningsmatrise. Antall kvinnelige alderspensjonister a)

Født	Før 1900	1908	1913	1918	1923	1928	1933	1938	1943	1948	1953	1958	1963	1968	1973	
Pensjonert	Før 1967	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	Sum
1967	227280	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	227280
1975	128210	20181	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	273700
1980	77587	18292	21505	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	305966
1985	39065	15634	19667	22591	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	336255
1990	13904	11782	16845	20667	22521	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	361698
1995	3058	7187	12879	17376	20800	19181	0	0	0	0	0	0	0	0	0	365070
2000	0	3018	7856	13284	17487	17715	16627	0	0	0	0	0	0	0	0	351633
2005	0	743	3299	8104	13370	14895	15357	18326	0	0	0	0	0	0	0	332864
2010	0	0	812	3403	8155	11388	12913	16926	22646	0	0	0	0	0	0	330245
2015	0	0	0	837	3425	6947	9873	14231	20915	27030	0	0	0	0	0	365573
2020	0	0	0	0	843	2918	6023	10881	17584	24963	27284	0	0	0	0	396975
2025	0	0	0	0	0	718	2530	6638	13444	20987	25198	27941	0	0	0	430630
2030	0	0	0	0	0	0	623	2788	8201	16045	21184	25805	28754	0	0	456397
2035	0	0	0	0	0	0	0	687	3444	9787	16195	21694	26555	30514	0	480575
2040	0	0	0	0	0	0	0	0	847	4109	9879	16585	22325	28181	28169	493588

a) Det er antatt konstante dødelighetsrater på 1989-nivå.

11

Tabell 2. Befolkningsmatrise. Antall mannlige alderspensjonister a)

Født	Før 1900	1908	1913	1918	1923	1928	1933	1938	1943	1948	1953	1958	1963	1968	1973	
Pensjonert	Før 1967	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	Sum
1967	175335	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	175335
1975	83980	17507	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	199554
1980	44082	14418	18790	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	219070
1985	18282	10611	15508	19187	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	234418
1990	5195	6517	11536	15938	19911	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	249709
1995	855	3194	7362	12493	16801	17003	0	0	0	0	0	0	0	0	0	255316
2000	0	1022	3608	7973	13169	14347	15230	0	0	0	0	0	0	0	0	248343
2005	0	185	1155	3907	8404	11247	12852	16605	0	0	0	0	0	0	0	237040
2010	0	0	209	1250	4118	7178	10075	14012	21231	0	0	0	0	0	0	241990
2015	0	0	0	226	1317	3518	6430	10984	17914	25803	0	0	0	0	0	281678
2020	0	0	0	0	238	1126	3152	7010	14042	21771	25162	0	0	0	0	312012
2025	0	0	0	0	0	204	1009	3435	8961	17065	21230	25815	0	0	0	336796
2030	0	0	0	0	0	0	183	1099	4391	10889	16641	21781	26399	0	0	353073
2035	0	0	0	0	0	0	0	199	1404	5335	10619	17072	22274	28094	0	368884
2040	0	0	0	0	0	0	0	0	254	1706	5203	10894	17459	23704	25939	375235

a) Det er antatt konstante dødelighetsrater på 1989-nivå.

Man må gjøre antagelser om hvor stor andel av pensjonistene som er gift i år t. Jeg har kalt denne andelen β_t og forutsetter at denne faller fra dagens nivå på 0.5 til 0.25 hvor den stabiliseres omkring 2010. Vi får:

$$\Gamma_{74 \times 1} = \{G_t (1 - 0.25 \beta_t) \sum_p n_{tp}\} = \{\gamma_t\} \quad (10)$$

hvor det typiske element i vektoren Γ , γ_t , er samlet utbetaling av grunnpensjoner i år t. Jf. regelen om at gifte får 0.75 av grunnbeløpet i grunnpensjon.

3.2. TILLEGSPENSJONEN

For å kunne beregne folketrygdens utgifter til tilleggspensjoner må man fordele de forskjellige personene i yrkesaktiv alder i ulike inntektsgrupper. Jeg har definert 16 forskjellige inntektsgrupper, $I=\{0,1,\dots,15\}$ og forutsatt at det ikke er mulig å bevege seg fra en inntektsgruppe til en annen i løpet av sin yrkesaktive karriere. Det er selvsagt en sterk forenkling. Her vil trygdemodellen i MOSART få sin styrke ved at den tar vare på denne overgangsmuligheten. Denne forutsetningen er viktig på grunn av måten sluttspoengtallet S_t beregnes på; som gjennomsnittet av pensjonspoengene fra de 20 beste årene. Beste-års-regelen gjør at en person som har hatt lav inntekt i en periode av sitt liv vil kunne få like stor tilleggspensjon som en annen som har hatt høy inntekt hele tiden. Det avgjørende er inntekten i de 20 beste årene. Etterhvert som tiden går vil de nye pensjonistene opp til et visst tidspunkt, som kan være rundt 2017, få stadig flere poengår å plukke de 20 beste fra. Med den måten modellen fordeler personene i inntektskategorier, fanger den ikke godt nok opp virkningen av 20-års regelen og vil derfor isolert sett underestimere veksten i tileggspensjonene i hovedsak trolig for kvinner. Det er derfor lagt inn en justering som skal ta vare på dette ved at en voksende andel av de kvinnelige pensjonistene flyttes opp i de høyere inntektsgruppene etterhvert som tiden går.

Jeg har tatt utgangspunkt i et sett med inntektsklasser i 1989. w_{i1989} er gjennomsnittlig pensjonsgivende inntekt i inntektsgruppen $i \in I=\{0,\dots,15\}$ i 1989. Fremover er så disse inntektene indeksert med en eksogen felles lønnsindeks. Modellbrukeren må selv velge et forløp for denne lønnsindeksen. Historisk har jeg indeksert lønningene med gjennomsnittlig årsfortjeneste for industriarbeidere i NHOs medlemsbedrifter. I modellen har alle personer i yrkesaktiv alder som tilhører samme inntektsgruppe, også samme inntekt i et år uansett alder. Vi har et sett med tidserier for pensjonsgivende inntekt til de enkelte gruppene

$$(W_i)_{74 \times 1} = \{ w_{it} \} \quad i \in I=\{0,\dots,15\} \quad (11)$$

hvor w_{it} er pensjonsgivende inntekt til personer i inntektsgruppe i på tidspunkt t .

Vi definerer så følgende kolonnevektorer:

$$(R_p)_{9 \times 1} = \{\rho_{ip}\} \quad p \in (1967, \dots, 2040) \quad (12)$$

ρ_{ip} er tilleggspensjon målt i G_t for personer som gikk av med pensjon i år p og som tilhører inntektsgruppe i , $i \in (0, 1, \dots, 9)$. R_p er beregnet som funksjon av W_i og G i samsvar med reglene for tilleggspensjoner beskrevet over:

$$R_p = f(W_i, G; \theta) \quad (13)$$

hvor

$$G_{74 \times 1} = \{G_t\} \quad (14)$$

Vi må dessuten definere et viktig sett med kollonnevektorer:

$$(Q_p)_{16 \times 1} = \{q_{ip}\} \quad p \in (1967, \dots, 2040) \quad (7)$$

hvor q_{ip} er andelen av personene som går av med pensjon i år p og som tilhører inntektsgruppe i . Q -vectorene er gjengitt som rader i tabell V3 i tabellvedlegget. Som antydet over er disse andelene kritiske parametere i modellen. Man kunne ha brukt historiske data fra Rikstrygdeverket for å finne vektorerene $Q_{1967}, Q_{1968}, \dots, Q_{1991}$. Det er ikke brukt slike data fra Rikstrygdeverket. Ved at man beregner $Q_{1967}, Q_{1968}, \dots, Q_{1991}$ på samme måte som $Q_{1992}, Q_{1993}, \dots, Q_{2040}$ beregnes kan man ved historiske simuleringen få en viss pekepinn som hvor god modellen er. For å beregne Q -vectorene er det tatt utgangspunkt i følgende matrise:

$$Y_{40 \times 16} = \{ \eta_{ai} \} \quad (16)$$

hvor η_{ai} er andelen av personene i alderen $a \in \{28, \dots, 67\}$ som i 1989 var i inntektsgruppen $i \in \{0, \dots, 16\}$. Denne matrisen, som er gjengitt i tabell V2, viser at den pensjonsgivende inntekten i gjennomsnitt er relativt stabil mellom man er 30 og 50 år gamle, men faller betydelig fra rundt 50-årsalderen. Det er viktig å få tatt hensyn til at personer som pensjoneres i folketrygdens oppbyggingsfase ikke fullt ut nyter godt av beste-20-års-regelen ved at de ikke kan beregne sluttpoengtallet på grunnlag av inntektene de har hatt i høyinntektsperioden 30-50 år. For å ta vare på det har jeg beregnet q -ene på følgende måte:

$$q_{ip} = \frac{1}{p-1966} (\eta_{ai} + \dots + \eta_{bi}) \text{ hvor } a = \max(30, 67 - (p - 1966)) \text{ og } b = \min(a+20, 67) \quad (17)$$

Denn formelen kan se litt komplisert ut. Men hvis vi f.eks. ser på nøklene som fordeler pensjonistene i 1967 på inntektgrupper får vi:

$$q_{ip} = \eta_{67i} \quad (18)$$

Videre får vi at nøklene som fordeler de nye pensjonistene etter 2004 på inntektsgrupper er:

$$q_{ip} = \frac{1}{20} (\eta_{30i} + \dots + \eta_{49i}) \text{ når } p > 2004 \quad (19)$$

Legg merke til at dette innebærer at $Q_{2005} = Q_{2006} = \dots = Q_{2040}$.

Vi kan nå beregne de samlede utbetalingene av tilleggspensjoner. Vi har:

$$L_{1x74} = \{\lambda_p\} \quad (20)$$

hvor $\lambda_p = R'P \cdot QP$. Det vil si at λ_p er gjennomsnittlig tilleggspensjon målt i G' til den kohorten som pensjoneres i år p .

Vi får da:

$$S_{74x1} = N \cdot L' = \{\sigma_t\} \quad (21)$$

σ_t = samlet utbetaling av tilleggspensjoner i år t målt i G_t .

Endelig får vi:

$$T_{74x1} = \{G_t \sigma_t\} = \{T_t\} \quad (22)$$

hvor T_t er total utbetaling av tilleggspensjoner fra folketrygden i år t .

3.3. SÆRTILLEGGET

Jeg definerer ϵ_{tpi} som særtillegget som gies til en person på tidspunkt t som er 67 år gammel i år p , og som tilhører inntektsgruppe i . Det maksimale særtillegget er Δ_t , og måles i G_t . Størrelsen på særtillegget til en person med en tilleggspensjon på $S_{ip}G_t$ er:

$$\epsilon_{tpi} = G_t \max (0, \Delta_t - S_{ip}) \quad (23)$$

Det betyr at minstepensjonen for en enslig er $(1+\Delta_t)G_t$, og $(0,75 + \Delta_t)G_t$ for en pensjonist som er gift. I modellen vokser minstepensjonen i takt med lønningene. Det vil si at Δ_t er en endogen variabel som er bundet opp til å sikre minstepensjonistene en inntektsutvikling på linje med de yrkesaktive.

Samlet utbetaling av særtillegg blir da:

$$E_{74 \times 1} = \{e_t\} \quad (24)$$

hvor:

$$e_t = \sum_p n_{tp} \sum_i q_{ip} \varepsilon_{tpi} \quad (25)$$

Det er interessant å legge merke til at mens tilleggspensjonene er proporsjonale med G på utbetalingstidspunktet, så er ikke særtillegget det.

3.4. BEREKNING AV PENSJONSAVGIFTEN

Modellen beregner også pensjonsgivende inntekter til den yrkesaktive delen av befolkningen. Den tar utgangspunkt i opplysninger fra Rikstrygdeverket om gjennomsnittlig pensjongivende inntekt til de ulike aldersgruppene i 1989. Vi definerer følgende matrise:

$$\omega_{48 \times 1} = \{ \omega_a^{1989} \} \quad (26)$$

hvor ω_a^{1989} er gjennomsnittsinntekten til aldersgruppe a i 1989 i henhold til opplysninger fra Rikstrygdeverket. Jf. tabell V1 og V2. Vi har videre en befolkningsmatrise Ω som skiller seg noe fra N som er definert tidligere ved at man har aldersgrupper i kolonnene i stedet for fødselskohorter:

$$\Omega_{51 \times 48} = \{ o_{ta} \} \quad (27)$$

hvor o_{ta} er antall personer på tidspunkt t som er a år gamle. Ved en matrisemulitplikasjon kan vi nå få den samlede pensjonsgivende inntekten i befolkningen fremover:

$$Y^* = \Omega \omega = \{ y_t^* \} \quad (28)$$

hvor y_t^* er de samlede pensjonsgivende inntektene i landet i år t dersom lønningene er på 1989-nivå og dersom aldersmønsteret for opptjenning av pensjonsgivende inntekter holder som i 1989. Endelig har vi den pensjonsgivende inntekten indeksjustert for lønnsvekst:

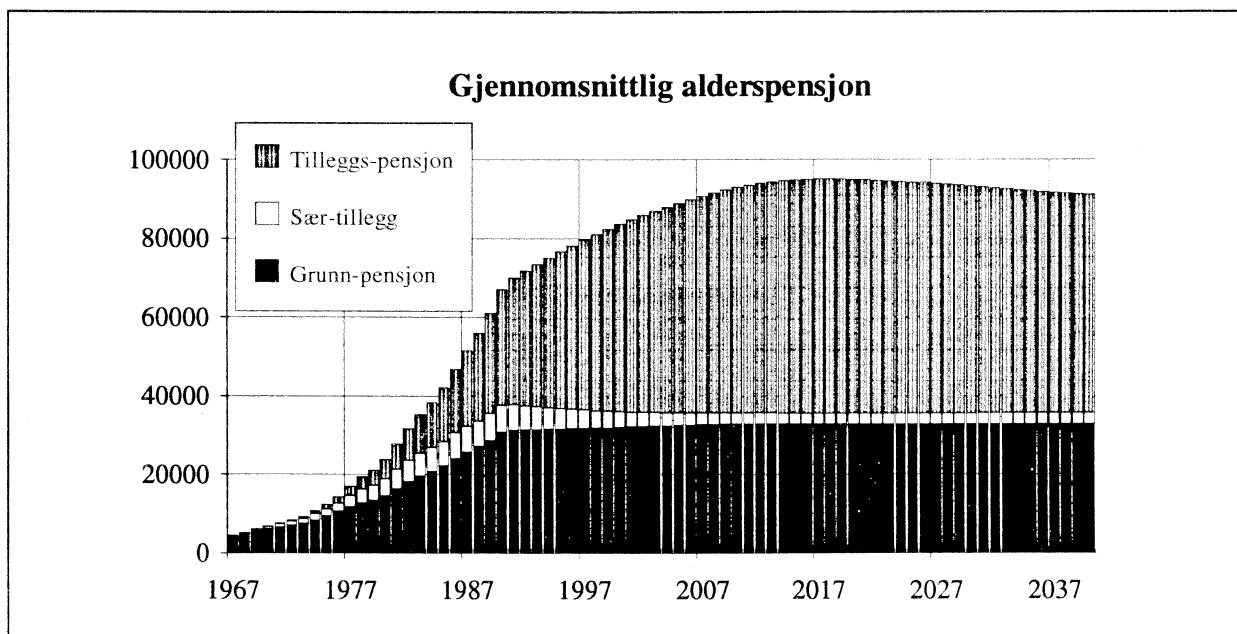
$$\mathbf{Y} = \{ w_t y_t^* \} \quad (29)$$

hvor w_t er lønnsindeksen.

4. NOEN EKSEMPLER PÅ SIMULERINGER

4.1. NULLVEKST I GRUNNBELØP OG REALLØNNINGER

De eksogene variablene i modellen er lønnsindeksen og grunnbeløpet. Størrelsen på særtillegget er egentlig også en handlingsparameter for staten, men den er gjort endogen i modellen og bundet opp til å sørge for at minstepensjonene følger lønnsutviklingen¹. Simuleringene starter i 1967 og slutter i 2040. I alle banene følger lønnsindeksen, G og Δ det historiske forløpet frem til 1991. Men forøvrig er det ikke brukt annen informasjon for å få modellen til å passe bra med historien. I "ingen lønnsvekst"-banen er lønningene, G og Δ holdt på 1991-nivå fra 1991 til 2040.

Figur 3: Gjennomsnittlig alderspensjon i "ingen lønnsvekst"-banen

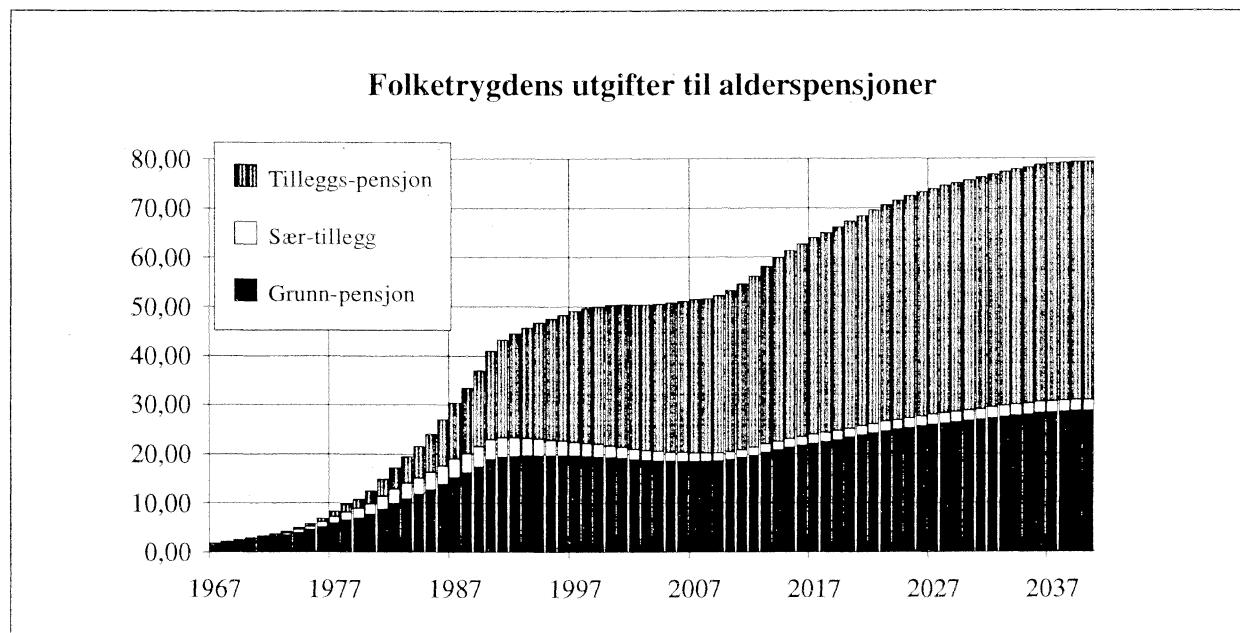
Men til tross for dette vil den gjennomsnittlige alderspensjonen også etter dette intermezzoet ligge betydelig over dagens nivå på litt over 60 000,- kroner. Dette øker til 95.000,- i 2020. Det er to grunner til denne økningen i gjennomsnittlig pensjon. Først og fremst skjer det en utskifting av alderspensionistene. Gruppene med få poengår og lave pensjoner av den grunn dør ut mens nye kommer til som har flere opptjeningsår. Men de nye som kommer til har ikke bare flere poengår. En annen viktig forskjell som trolig forklarer like mye av økningen i gjennomsnittlig alderspensjon er at de nye pensjonistene i stadig større grad får sluttpoengtallet beregnet på grunnlag av sine beste inntektsår. De som ble pensjonert tidlig i folketrygdens oppbyggingsfase kunne derimot beregne

¹ Dersom man ønsker å ha størrelsen på særtillegget eksogen er det selvsagt lett for brukeren å få til.

sluttpoengtallet bar på grunnlag av inntektene i deres siste yrkesaktive år som normalt gir lavere inntekter enn tidligere i livet. Jf. beregningen av matrisen Q foran.

Figur 3 viser at gjennomsnittlig grunnpensjon stiger svakt frem til 2010. Det skyldes at jeg har forutsatt at andelen gifte faller fra dagens nivå på om lag 49 prosent til et stabilt nivå på 25 prosent.

Utbetalingene av særtillegg vil bli mindre i årene som kommer etterhvert som flere opparbeider seg rett til tilleggspensjoner. Vi ser ser at tilleggspensjonene når en topp omkring 2020 og viser deretter en viss nedgang. Det er et resultat som er følsomt for hvordan 20 års regelen faktisk kommer til å slå ut. Dersom modellen undervurderer i hvilken grad pensjonistene nyter godt av denne regelen er det urealistisk med en slik nedgang etter 2020.

Figur 4: Folketrygdens utgifter til alderspensjoner i "ingen lønnsvekst"-banen. Priser , lønninger og folketrygdens grunnbeløp er på 1990-nivå.

"Ingen lønnsvekst"-banen viser at det blir en vekst i utbetalingene til alderspensjonene frem til 2000. Det henger sammen med at tilleggspensjonene til personer med midlere og høyere inntekter vil øke i årene som kommer. Dette skjer samtidig som antallet alderspensjonister etterhvert viser en viss nedgang. Mellom år 2000 og 2010 er utbetalingene av alderspensjonene stabile. Det skyldes at veksten i den gjennomsnittlige tilleggspensjonen blir mer enn nøytralisiert av fallet i antallet alderspensjonister i denne perioden. Etter 2010 fører den kraftige veksten i antallet alderspensjonister til at utgiftene til alderspensjoner øker betydelig.

4.3. INGEN REALVEKST I GRUNNBELØPET MENS REALLØNNSNIVÅET VOKSER

"Ingen lønnsvekst"-banen er karakterisert ved at lønnsmottakerne opplever en reallønnsnedgang. De får ingen reelle lønnstillegg i 50 år fremover, samtidig som pensjonsavgiftene

må øke for å finansiere de økende alderspensionene. Så selv om "ingen lønnsvekst"-banen er utgangspunktet i de fleste offentlige dokumenter om folketrygden, er den kanskje noe "urealistisk".

I en annen bane, "Moderat vekst"-banen, har jeg latt reallønningene vokse med 1.4 prosent i året helt frem til 2040. Det innebærer en fortsettelse av den gjennomsnittlige veksten i reallønningene som har funnet sted fra folketrygden ble innført og frem til i dag. I denne banen er det imidlertid vel og merke ingen realvekst i grunnbeløpet overhode. Det er et visst brudd med utviklingen hittil. Fra 1967 og frem til i dag har grunnbeløpet vokst svakt raskere enn konsumprisindeksen.

I denne banen vokser minstepensjonen for enslige i takt med reallønningene. Det innebærer en minstepensjon på omlag 80.000,- i 2020 og 106.000,- i 2040 deflatert med prisindeksen i modellen.

I "moderat lønnsvekst"-banen vokser altså lønningene uten at grunnbeløpet følger etter. En virkning av det er at en voksende andel av lønnsmottakerne vil få pensjonsgivende inntekter som er mellom 6 og 12 G. Flere blir altså "rammet" av at pensjonspoenget i et år er en degressivt stigende funksjon av inntekten. Jf. figur 3.1. Det gir i sin tur lavere sluttspoengtall og lavere tilleggspensjoner for alle som i ett eller flere år har pensjonsgivende inntekter over 6 G.

En annen virkning av denne politikken i forhold til en politikk hvor G vokser i takt med lønningene, er at en mindre andel vil ha pensjongivende inntekter under 5 G og dermed nyte godt av overgangsreglene. Jf. (5) i kapitel 3. Dette er imidlertid bare en midlertidig effekt som betyr noe i oppbyggingsfasen av folketrygden frem til 2007 og noen år etter det.

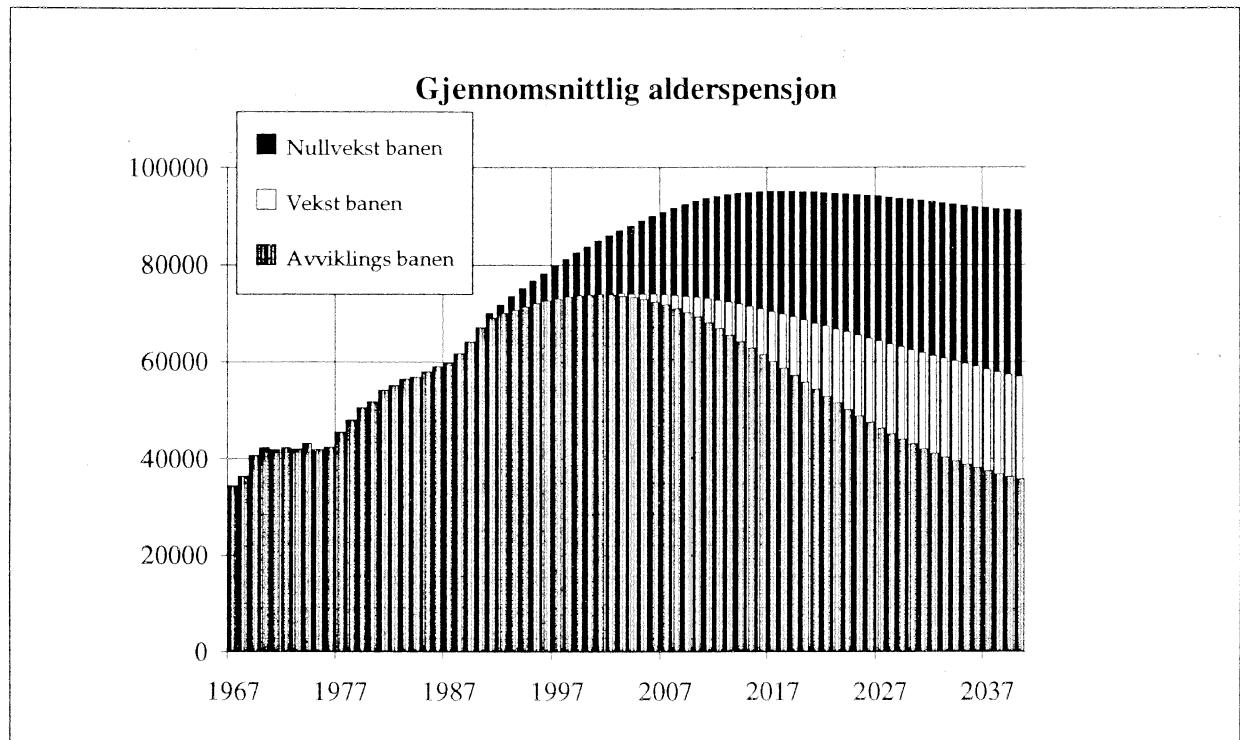
Den tredje virkningen av denne politikken er at den enkelte pensjonist ikke vil få noen realinntektsforbedring i løpet av sine pensjonistår. Dersom han da ikke er minstepensjonist. Med unntak for minstepensjonistene er jo den enkelte pensjonists trygd proporsjonal med G.

"Moderat lønnsvekst"-banen gir en ganske forskjellig utvikling sammenlignet med "ingen lønnsvekst"-banen. Dersom vi deflaterer med modellens reallønnsindeks får vi bare en moderat vekst i den gjennomsnittlige alderspensionene i noen år fremover og toppen nåes omkring 2007 når folketrygden er fullt utbygd. Etter den tid blir det et jevnt fall i gjennomsnittlig alderspensionen deflatert med reallønnsindeksen. I 2020 er nivået om lag som i dag.

"Moderat lønnsvekst"-banen viser at det er tenkelig med en utvikling hvor den gjennomsnittlige alderspenjenon vokser om lag i takt med reallønningene.

4.4. AVVIKLING AV TILLEGGSPENSJONENE

"Ingen-lønnsvekst-banen" bekrefter at dersom man lar grunnbeløpet vokse i takt med reallønningene vil staten måtte øke skatteinngangen betydelig for å finansiere alderspensionene etter 2010. "Moderat-lønnsvekst-banen" viser at dersom det fortsatt blir en viss reallønnsvekst, vil lav vekst i grunnbeløpet være en mulig måte å begrense veksten i utgiftene til alderspensionene. Det er imidlertid relativt urealistisk å tenke seg at man lar grunnbeløpet vokse saktere enn prisene fordi det vil redusere kjøpekraften til den enkelte alderspensjonist fra år til år. Dersom det blir lav vekst i reallønningene blir derfor myndighetenes handlingsrom svært begrenset.

Figur 5: Gjennomsnittlig alderspensjon i de tre banene deflatert til 1990-kroner med reallønnsindeksen i modellen.

I en slik situasjon vil endringer i regelverket for opptjening av rett til tilleggspensjoner være eneste mulighet til å begrense utgiftsveksten. Når man ser bort i fra muligheten for å frata de trygdede allerede opparbeideide pensjonsrettigheter er en slik avvikling av tilleggspensjonene en tidkrevende prosess. Først 50 - 60 år etter at man vedtar en avvikling vil det da ikke lenger være alderspensjonister med tilleggspensjoner.

En avvikling av tilleggspensjonene må skje ved en regelendring. Man kan tenke seg to måter å endre regelverket på. Den ene er å vedta at fra et bestemt år gies det ikke pensjonspoeng, forøvrig regnes sluttspoengtall og tilleggspensjon ut som før. En annen måte, som jeg har benyttet her er analog med den regelendringen som gjelder fra 1992. Man reduserte da andelen 0.45 i (4) til 0.42. Ved en avvikling kan denne reduseres til null. Forøvrig beholdes reglene for utregning av tilleggspensjoner.

Med en avvikling som starter i året t_a blir formelen for tilleggspensjonene som i (5) med unntakt for v_3 og v_4 som nå blir:

$$v_3 = \left(\frac{\max(0, \min(p-1992, t_a-1992, t_a+40-p, 40))}{\min(40, \max(p-1967, 20))} \right)$$

$$v_4 = \left(\frac{\max(0, \min(p - 1992, t_a-1992, t_a+40-p, 40))}{40} \right) \quad (30)$$

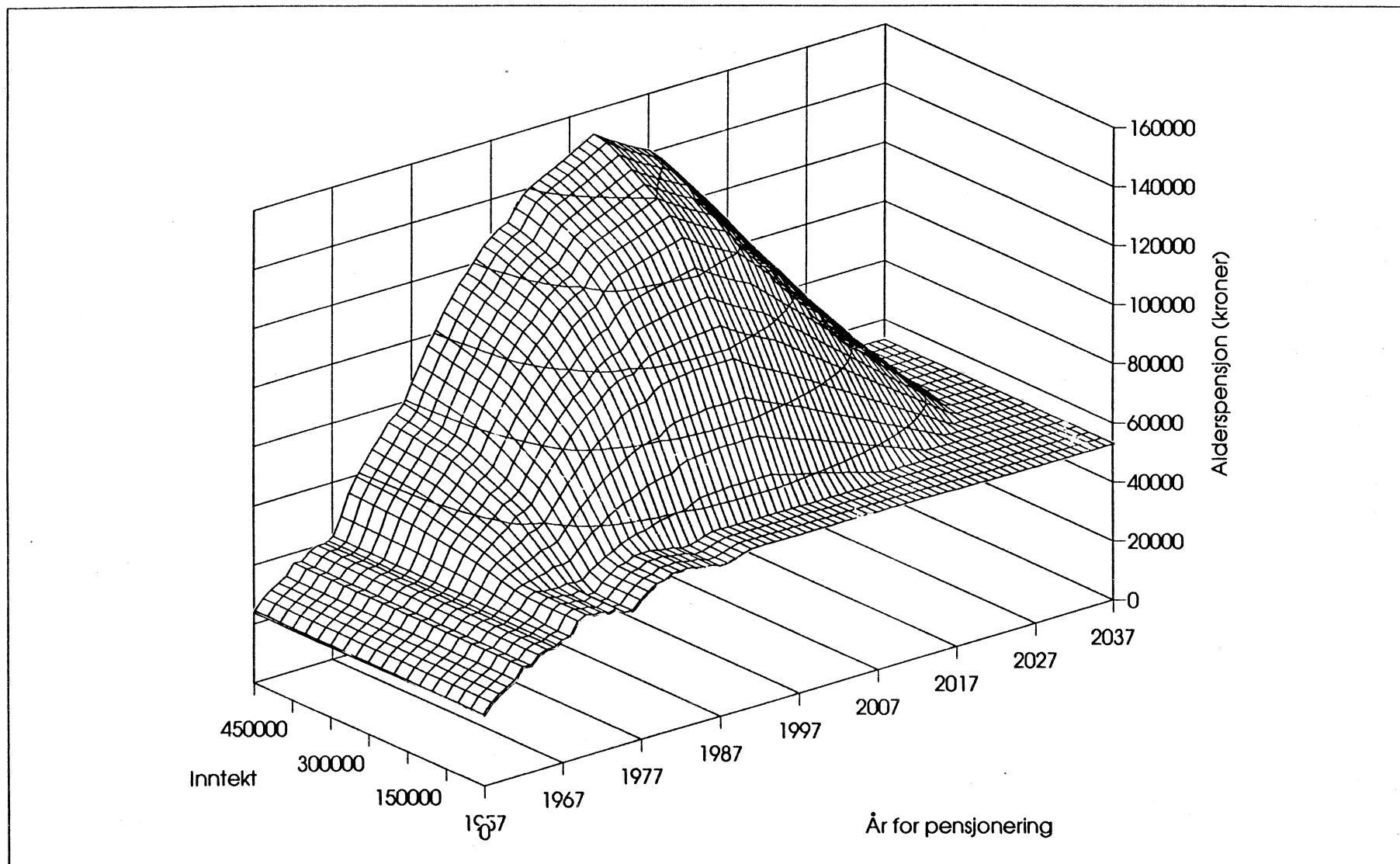
Jeg har simulert en bane hvor andelen nevnt over er satt til null fra 2000. Det innebærer altså at det i perioden 1967-1991 gies tilleggspensjoner i henhold til 45 prosent av sluttspoengtallet. I perioden 1992-1999 gies det i henhold til 42 prosent av sluttspoengtallet. For pensjonpoeng opptjent i 2000 eller senere gies det ikke tilleggspensjoner overhode.

Før vi ser på makrobildet kan det være nyttig å se på noen mikro-eksempler. I 1992 vil 1925-kullet bli pensjonert. Vi ser imidlertid at 1928-kullet, som pensjoneres i 2000, får høyere tilleggspensjoner enn 1992-kullet. Ingen av disse kullene blir rammet av avviklingen og det er antallet poengår som gjø utslaget. Kullene fra 1924 og senere vil gradvis få lavere pensjoner. For lavinntektsgruppene er avviklingen helt lineær. 1967-kullet, som blir pensjonert i 2040, blir de første som overhode ikke får tilleggspensjoner. Grunnen til det er at jeg har forutsatt at de først får pensjonsgivende inntekter 28 år gamle i 2000. I virkeligheten har mange av dem allerede opparbeidet seg pensjonspoeng slik at avviklingen egentlig vil ta ennå lengre tid. Først rundt 2050 vil ingen nye pensjonister ha rett på tilleggspensjoner.

For høyinntektsgruppene ser vi at nedtrappingen av tilleggspensjonene får full tyngde først fra og med 1945-kullet som pensjoneres i 2012. Grunnen til det er at for personer med pensjonsgivende inntekter over 5 G er ikke opptrappingen av tilleggspensjonene avsluttet før i 2007. Disse gruppene er altså i et system med en opptrapping av tilleggspensjonene samtidig som avviklingen har begynt.

Selv om man vedtar en avvikling av tilleggspensjonene som starter i 2000 vil gjennomsnittlig alderspensjon fortsette å vokse til omkring 2010. Grunnen er at selv om de nye pensjonistene etterhvert får lavere alderspensjoner, vil de fortsatt være høyere enn alderspensjonene til de eldste pensjonistene som ble pensjonert tidlig i folketrygdens oppbyggingsfase.

Når antallet eldre begynner å vokse i 2010 vil imidlertid gjennomsnittlig alderspensjon avta relativt raskt fra år til år. I denne banen er gjennomsnittlig alderspensjon tilbake på dagens nivå litt etter 2025. På den tiden vil utbetalingene av særtillegg begynne å vokse fordi mange etterhvert får så lave tilleggspensjoner at de kommer under minstepensjonen uten særtillegg.

Figur 6: Utviklingen i tilleggspensjoner for ulike inntektskategorier ved en avvikling av tilleggspensjonene. Fra og med 2000 settes satsen for tilleggspensjoner i forhold til gjennomsnittsinntekt utover 1 G til 0,00 i stedet for 0,42. I regneekspelet som ligger bak figuren er det ingen vekst i grunnbeløp eller i lønninger. Jf. forøvrig forutsetningene bak figur 2.

5. KONKLUSJON

Dette notatet beskriver en modell for folketrygdens utgifter til alderspensjoner som er enkel å simulere og som gir brukeren store muligheter for å gjøre en rekke ulike analyser i tilknytning til folketrygden. I forhold til mikrosimuleringsmodellen MOSART er denne modellen relativt "grov" på enkelte punkter. Men den tar også i detalj vare på sammenhengen mellom befolkningsendringene og folketrygdens kompliserte regelverk.

Det er allikevel betydelig rom for forbedringer. En mulig utvidelse av modellen er å inkludere en full modell for folketrygdens uførepensjonister. En annen mulig utvidelse er å knytte den opp mot en makromodell hvor veksten er endogen og henger sammen med skatte- og avgiftsnivået. Da har man imidlertid ikke lenger en rekursiv modell, men en modell hvor veksten i alderspensjonene bestemmes simultant med veksten i faktoravlønningen.

REFERANSER

- Holtsmark, B.: "Når etterkrigsbarna blir alderspensjonister", *Norsk Økonomisk Tidsskrift* 107 (1993:1)
- Koren, Charlotte (1979): MAFO - makromodell for folketrygden. Rapporter 6/1979. Statistisk sentralbyrå

TABELLVEDLEGG.

Tabell V1a: Antall kvinner i ulike inntektsgrupper i 1989. Pensjonsgivende inntekter

Kilde: Rikstrygdeverket

	Alle	Gr. 0	Gr. 1	Gr. 2	Gr. 3	Gr. 4	Gr. 5	Gr. 6	Gr. 7	Gr. 8	Gr. 9	Gr. 10	Gr. 11	Gr. 12	Gr. 13	Gr. 14	Gr. 15
Inntek		0	39790	55921	72066	87855	103917	129189	159411	190502	221847	253977	285906	318685	349856	382241	562349
Antall	1E+06	528090	66260	70450	91250	90640	87050	185580	152710	76180	31740	11440	4820	2520	1290	730	1260
Ikke-uføre																	
	Alder																
33324	20	33680	13980	3800	3610	3250	2710	2380	3210	650	90						
32819	21	33770	12170	3060	2940	2970	2700	2900	5340	1460	190	10			30		
32759	22	32380	10580	2680	2420	2330	2230	2660	6450	2420	470	110	10	10			10
32284	23	32890	9850	2640	2060	2520	2020	2690	6640	3500	650	240	70	10			
31969	24	32040	8680	2110	2090	1990	2120	2300	6920	4100	1310	280	100			40	
31255	25	32670	8980	1920	1910	1950	2070	2240	6620	4870	1600	390	100	10	10		
30375	26	30880	8080	1580	1600	2270	2020	2330	5370	4660	2050	630	180	70	20	10	10
30391	27	31640	8150	1670	1910	2220	2210	1990	5280	4700	2260	790	210	140	70	20	20
30189	28	30270	7890	1340	1610	1900	1960	1870	5090	4990	2310	720	330	120	80	20	20
30399	29	30600	8750	1520	1750	2080	2260	1740	4880	4180	2210	670	300	120	90	20	0
30449	30	31900	8560	1570	1960	2150	2390	2230	4660	4630	2180	870	380	150	80	60	20
30194	31	31280	8640	1620	1680	2130	2320	2080	4880	4010	2150	1010	410	150	100	70	0
30644	32	30200	8150	1380	1750	2210	2220	1900	4750	4140	1990	940	360	250	70	50	30
29905	33	31260	8390	1480	1710	2150	2590	2280	4730	4210	2080	910	320	180	110	50	30
29546	34	30260	8030	1290	1490	2200	2220	2540	4190	4230	2480	930	300	150	40	60	50
29355	35	30990	7320	1320	1770	2390	2460	2510	4920	4470	2220	900	380	160	70	60	10
28725	36	30540	7700	1300	1730	2180	2430	2530	4550	4280	2200	940	340	140	100	60	20
27434	37	29830	6470	1240	1670	2000	2270	2420	4990	4430	2740	920	240	180	130	40	10
28141	38	28140	6100	1210	1390	1930	2500	2170	4560	4190	2460	990	340	170	50	20	10
28124	39	29030	6510	1210	1350	2060	2560	2140	5120	4130	2290	840	430	150	110	30	30
28632	40	29130	5890	990	1540	2330	2160	2440	5070	4410	2380	1200	420	110	90	50	20
29595	41	29880	5860	1020	1550	2200	2420	2500	5320	4420	2490	1270	380	200	140	30	40
30544	42	31020	6510	1150	1460	2060	2330	2490	5070	5100	2660	1350	460	150	100	50	40
27103	43	33110	6580	1020	1530	2680	2540	2560	5450	5260	3130	1200	570	210	140	90	70
25943	44	29690	5670	960	1200	2180	2210	2200	5310	4970	2710	1320	530	250	100	10	20
22900	45	28610	5790	800	1380	2090	2060	2030	4510	4840	2670	1390	500	310	120	40	30
21071	46	24880	5350	990	1040	1790	1780	1810	3700	3830	2490	1180	540	230	60	50	0
18252	47	23360	4980	830	900	1590	1820	1900	3850	3730	2050	1000	370	200	80	30	20
18981	48	20000	4500	640	850	1570	1580	1360	3430	3070	1480	940	330	70	80	60	20
18367	49	21410	4980	630	980	1580	1520	1820	3320	3130	1870	960	340	60	70	20	60
17430	50	20460	5140	650	1040	1800	1520	1400	3210	3110	1530	570	220	160	20	20	50
16341	51	20090	5300	650	950	1600	1710	1490	3030	2770	1420	670	220	130	60	20	30
15424	52	20130	5660	670	970	1460	1630	1610	2910	2730	1390	640	300	70	30	40	10
14882	53	18310	5790	680	830	1480	1420	1420	2360	2210	1280	500	200	60	30	20	0
14533	54	18180	6220	490	880	1360	1240	1330	2780	2010	1070	570	90	70	30	10	0
14286	55	17690	6670	570	670	1440	1360	960	2270	1780	1170	510	200	30	0	20	20
15466	56	18220	7250	560	770	1300	1330	1140	2140	2040	960	520	60	40	40	20	20
15019	57	19380	8230	680	930	1550	1490	950	2190	1750	980	370	170	60	10	0	20
15044	58	20080	8900	710	870	1460	1510	1160	2010	1810	1070	390	110	10	20	20	10
14235	59	19800	9100	720	920	1450	1270	1050	1900	1870	1030	350	80	30	10	10	0
14624	60	19920	9680	680	930	1320	1280	940	2110	1540	850	380	80	20	40	30	20
14085	61	20010	10930	770	780	1290	1300	810	1700	1390	610	330	50	20	0	0	30
14829	62	20000	11510	570	530	1190	1030	840	1780	1460	670	230	130	20	0	0	20
13846	63	21620	13390	570	760	1220	1170	840	1380	1350	630	190	70	0	40	0	10
14484	64	20900	13710	570	580	1100	860	680	1370	1160	520	230	60	20	10	10	0
14618	65	21600	14810	730	650	820	790	710	1210	1070	520	150	90	30	0	0	20
14027	66	22640	17000	440	690	770	710	630	1020	800	400	90	30	40	10	0	10
67	23100	19060	840	660	510	390	450	460	460	130	90	0	20	10	10	0	10

Tabell V1b: Antall menn i ulike inntektsgrupper i 1989. Pensjonsgivende inntekter

Kilde: Rikstrygdeverket

	All	Gr. 0	Gr. 1	Gr. 2	Gr. 3	Gr. 4	Gr. 5	Gr. 6	Gr. 7	Gr. 8	Gr. 9	Gr. 10	Gr. 11	Gr. 12	Gr. 13	Gr. 14	Gr. 15
	men																
Inntek	0	39790	55921	72066	87855	103917	129189	159411	190502	221847	253977	285906	318685	349856	382241	562349	
Antall	1E+06	311340	43790	37650	37270	39430	42650	123860	219760	200830	140120	84640	50040	31230	21040	14200	31400
Ikke- uføre	0																
Alder																	
34999	20	35840	14860	3280	2830	2950	2490	2550	3870	1930	790	190	70	20	10		
34368	21	34350	11890	3810	2900	2650	2600	2410	4030	2810	890	270	70	20			
34826	22	34700	8710	2480	2390	2090	2120	2220	6360	5030	2260	810	170	30	10	10	10
34427	23	34210	6900	2040	1920	1800	1810	1870	6070	6800	3180	1140	410	150	100	10	
34227	24	34970	6290	2000	1500	1460	1920	1530	5630	7590	4520	1620	590	220	70	20	10
32671	25	33530	4910	1390	1220	1360	1440	1450	5190	7630	5160	2200	1020	320	70	70	40
32348	26	32560	3890	1230	830	1060	1320	1200	4640	7470	5730	2650	1420	560	240	200	90
32289	27	33580	4170	980	770	970	1080	1310	4140	7550	6060	3520	1540	660	410	190	60
31952	28	32250	3070	840	740	710	770	1090	3430	7150	6760	3500	2100	1030	490	240	170
32519	29	32830	3060	650	700	750	700	1060	3490	7260	6430	4050	2070	1240	640	320	180
32065	30	33120	3060	550	630	590	930	1070	3300	6940	6590	4030	2480	1360	720	370	180
31884	31	32940	2770	580	640	720	800	900	3200	6460	6660	4330	2570	1410	690	460	330
32120	32	32710	2710	510	440	640	1010	870	2680	6410	6360	4030	2650	1730	1020	710	340
31801	33	32270	2500	500	500	670	680	820	2770	6160	5800	4380	2820	1620	1100	630	530
31024	34	32040	2530	490	450	520	630	790	2560	6160	6180	4470	2620	1780	1150	720	430
31147	35	31020	2400	370	360	480	680	760	2260	5480	6000	4730	2590	1580	1140	880	400
30842	36	31330	2300	330	330	490	720	840	2650	5470	6350	3940	2480	1750	1100	850	550
29953	37	30950	2350	360	600	490	600	670	2370	4850	5870	4460	2900	1570	1370	880	580
30521	38	31320	2600	390	410	410	440	620	2240	5330	5910	4590	2740	1820	1160	870	690
30634	39	30290	2690	360	340	400	570	720	1850	5150	5990	4290	2580	1730	1110	820	490
31586	40	32030	2460	320	470	540	570	790	2390	4900	5860	4670	3070	1850	1190	900	710
31995	41	32570	2630	340	320	530	480	600	2160	5100	5950	4980	3220	1870	1440	910	570
33319	42	33290	2540	470	340	380	450	660	2080	5320	6060	5160	3280	2040	1340	980	690
29554	43	34190	2570	390	470	460	630	560	2280	4700	6440	5250	3500	1910	1570	980	730
28694	44	30480	2380	320	310	510	350	660	2040	4790	5370	4570	2830	1870	1190	880	680
25156	45	29760	2250	180	380	360	510	580	1940	4380	5090	4430	3450	1960	1360	690	540
22919	46	26110	2160	300	290	320	400	630	1550	3950	4240	4150	2660	1780	1140	760	450
19872	47	23970	2270	190	270	300	390	470	1610	3640	4430	3300	2420	1470	910	610	570
20510	48	21050	2100	180	310	430	330	350	1280	3790	3720	2910	2020	1170	670	410	480
19560	49	22120	2030	210	300	330	370	410	1930	3820	3450	3080	2280	1300	660	520	420
18729	50	21540	2100	310	280	350	430	490	1800	3260	3670	3100	1690	1360	720	540	430
17534	51	19900	2160	190	370	280	390	440	1450	3630	3220	2620	1670	1100	750	500	280
16844	52	19540	2500	310	290	250	340	510	1390	3380	3210	2460	1610	1070	440	580	370
15619	53	18270	2410	350	290	220	300	410	1340	2900	3210	2400	1470	940	620	460	690
15821	54	17510	2840	300	220	280	270	340	1430	3150	2950	2160	1150	840	380	330	290
15612	55	18420	2660	250	290	360	350	380	1660	3400	2790	2310	1490	850	470	340	260
16212	56	17870	3140	260	280	320	360	460	1270	3380	2930	2180	1120	630	510	340	190
15607	57	18900	3460	290	270	350	420	470	1670	3560	3030	2090	1300	790	290	220	180
15859	58	18520	3830	270	280	320	340	310	1500	3420	2910	2180	1330	620	320	260	210
14992	59	19670	4310	280	350	480	400	480	1590	3640	3080	2270	1040	610	350	270	120
14557	60	19700	4870	340	410	510	500	520	1640	3450	2620	1800	1180	670	510	260	90
13878	61	19170	5450	430	410	420	480	510	1590	3350	2370	1530	1070	490	310	200	120
14067	62	19430	6580	380	400	290	530	640	1570	2890	2360	1510	720	530	280	210	150
12871	63	19940	7190	400	360	500	510	600	1610	2970	2250	1340	850	450	370	160	40
12894	64	18590	7240	410	460	450	270	570	1610	2640	1820	1310	710	300	280	140	120
12046	65	19370	8560	530	540	450	570	430	1850	2010	1570	1240	610	280	220	140	90
10616	66	20330	10090	590	670	560	630	620	1370	1940	1380	960	580	390	180	90	90
67	19680	12210	940	760	700	660	720	1060	910	580	500	230	160	130	40	0	80

Tabell V2a: Andelen kvinner i ulike inntektsgrupper i 1989

Kilde: Rikstrygdeverket

Tabell V2b: Andelen menn i ulike inntektsgrupper i 1989

Kilde: Rikstrygdeverket

Alder	Gr. 0	Gr. 1	Gr. 2	Gr. 3	Gr. 4	Gr. 5	Gr. 6	Gr. 7	Gr. 8	Gr. 9	Gr. 10	Gr. 11	Gr. 12	Gr. 13	Gr. 14	Gr. 15	Inntekt	Gjennom snitts-
20	0,40	0,09	0,08	0,08	0,07	0,07	0,11	0,06	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57489	
21	0,35	0,11	0,08	0,08	0,08	0,07	0,12	0,08	0,03	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	64162	
22	0,25	0,07	0,07	0,06	0,06	0,06	0,18	0,14	0,06	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	88895	
23	0,21	0,06	0,06	0,05	0,05	0,05	0,18	0,20	0,09	0,03	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	104176	
24	0,16	0,06	0,04	0,04	0,06	0,04	0,16	0,22	0,13	0,05	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	116865	
25	0,12	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,16	0,23	0,16	0,07	0,03	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	131705	
26	0,11	0,04	0,03	0,03	0,04	0,04	0,14	0,23	0,18	0,08	0,04	0,02	0,01	0,01	0,00	0,00	142556	
27	0,09	0,03	0,02	0,03	0,03	0,04	0,13	0,23	0,19	0,11	0,05	0,02	0,01	0,01	0,00	0,01	153371	
28	0,09	0,03	0,02	0,02	0,02	0,03	0,11	0,22	0,21	0,11	0,07	0,03	0,02	0,01	0,01	0,01	162079	
29	0,08	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,11	0,22	0,20	0,12	0,06	0,04	0,02	0,01	0,01	0,01	166568	
30	0,06	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,10	0,22	0,21	0,13	0,08	0,04	0,02	0,01	0,01	0,01	174675	
31	0,05	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,10	0,20	0,21	0,14	0,08	0,04	0,02	0,01	0,01	0,01	180219	
32	0,07	0,02	0,01	0,02	0,03	0,03	0,08	0,20	0,20	0,13	0,08	0,05	0,03	0,02	0,01	0,02	185315	
33	0,06	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,09	0,19	0,18	0,14	0,09	0,05	0,03	0,02	0,02	0,02	190393	
34	0,05	0,02	0,01	0,02	0,02	0,03	0,08	0,20	0,20	0,14	0,08	0,06	0,04	0,02	0,01	0,02	192536	
35	0,08	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,07	0,18	0,19	0,15	0,08	0,05	0,04	0,03	0,01	0,03	193000	
36	0,06	0,01	0,01	0,02	0,02	0,03	0,09	0,18	0,21	0,13	0,08	0,06	0,04	0,03	0,02	0,04	199970	
37	0,05	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,08	0,16	0,20	0,15	0,10	0,05	0,05	0,03	0,02	0,03	204431	
38	0,06	0,01	0,01	0,01	0,02	0,07	0,17	0,19	0,15	0,09	0,06	0,04	0,03	0,02	0,04	0,04	204020	
39	0,10	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,06	0,17	0,20	0,14	0,08	0,06	0,04	0,03	0,02	0,04	195615	
40	0,06	0,01	0,01	0,02	0,02	0,03	0,08	0,16	0,19	0,15	0,10	0,06	0,04	0,03	0,02	0,04	205155	
41	0,06	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,07	0,16	0,19	0,16	0,10	0,06	0,05	0,03	0,02	0,05	208743	
42	0,08	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,06	0,16	0,18	0,15	0,10	0,06	0,04	0,03	0,02	0,05	206568	
43	-0,07	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,08	0,16	0,22	0,18	0,12	0,06	0,05	0,03	0,02	0,06	242442	
44	0,02	0,01	0,01	0,02	0,01	0,02	0,07	0,17	0,19	0,16	0,10	0,07	0,04	0,03	0,02	0,06	223162	
45	-0,09	0,01	0,02	0,01	0,02	0,02	0,08	0,17	0,20	0,18	0,14	0,08	0,05	0,03	0,02	0,07	250915	
46	-0,04	0,01	0,01	0,01	0,02	0,03	0,07	0,17	0,18	0,18	0,12	0,08	0,05	0,03	0,02	0,06	237521	
47	-0,09	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,08	0,18	0,22	0,17	0,12	0,07	0,05	0,03	0,03	0,06	245455	
48	0,08	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,06	0,18	0,18	0,14	0,10	0,06	0,03	0,02	0,02	0,04	201790	
49	-0,03	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,10	0,20	0,18	0,16	0,12	0,07	0,03	0,03	0,02	0,05	224660	
50	-0,04	0,02	0,01	0,02	0,02	0,03	0,10	0,17	0,20	0,17	0,09	0,07	0,04	0,03	0,02	0,05	226908	
51	-0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,03	0,08	0,21	0,18	0,15	0,10	0,06	0,04	0,03	0,02	0,05	218242	
52	-0,01	0,02	0,02	0,01	0,02	0,03	0,08	0,20	0,19	0,15	0,10	0,06	0,03	0,03	0,02	0,05	217953	
53	-0,02	0,02	0,02	0,01	0,02	0,03	0,09	0,19	0,21	0,15	0,09	0,06	0,04	0,03	0,02	0,04	216552	
54	0,07	0,02	0,01	0,02	0,02	0,02	0,09	0,20	0,19	0,14	0,07	0,05	0,02	0,02	0,02	0,04	191980	
55	-0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,11	0,22	0,18	0,15	0,10	0,05	0,03	0,02	0,02	0,04	206715	
56	0,09	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,08	0,21	0,18	0,13	0,07	0,04	0,03	0,02	0,01	0,03	183384	
57	0,01	0,02	0,02	0,03	0,03	0,11	0,23	0,19	0,13	0,08	0,05	0,02	0,01	0,01	0,03	194961		
58	0,07	0,02	0,02	0,02	0,02	0,09	0,22	0,18	0,14	0,08	0,04	0,02	0,02	0,01	0,03	183678		
59	-0,02	0,02	0,03	0,03	0,03	0,11	0,24	0,21	0,15	0,07	0,04	0,02	0,02	0,01	0,03	196216		
60	-0,02	0,02	0,03	0,04	0,03	0,04	0,11	0,24	0,18	0,12	0,08	0,05	0,04	0,02	0,01	0,02	192084	
61	0,01	0,03	0,03	0,03	0,04	0,11	0,24	0,17	0,11	0,08	0,04	0,02	0,01	0,01	0,03	185166		
62	0,09	0,03	0,03	0,02	0,04	0,05	0,11	0,21	0,17	0,11	0,05	0,04	0,02	0,01	0,01	0,03	170136	
63	0,01	0,03	0,03	0,04	0,04	0,05	0,13	0,23	0,17	0,10	0,07	0,03	0,03	0,01	0,00	0,03	179590	
64	0,12	0,03	0,04	0,03	0,02	0,04	0,12	0,20	0,14	0,10	0,06	0,02	0,01	0,01	0,02	0,02	156660	
65	0,10	0,04	0,04	0,04	0,05	0,04	0,15	0,17	0,13	0,10	0,05	0,02	0,02	0,01	0,01	0,02	154242	
66	0,04	0,06	0,06	0,05	0,06	0,06	0,13	0,18	0,13	0,09	0,05	0,04	0,02	0,01	0,01	0,02	157507	
67	0,62	0,05	0,04	0,04	0,03	0,04	0,05	0,05	0,03	0,03	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	49347	

**Tabell V3a: Opptrapingsandeler til folketrygden for kvinner
De enkelte pensjonist-kull etter inntektsgrupper**

	Gr. 0	Gr.1	Gr.2	Gr.3	Gr.4	Gr.5	Gr.6	Gr.7	Gr.8	Gr.9	Gr.10	Gr.11	Gr.12	Gr.13	Gr.14	Gr.15
1967	0,825	0,036	0,029	0,022	0,017	0,019	0,020	0,020	0,006	0,004	0,000	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000
1968	0,712	0,034	0,039	0,038	0,034	0,032	0,046	0,038	0,017	0,005	0,001	0,002	0,001	0,000	0,000	0,001
1969	0,653	0,039	0,041	0,044	0,041	0,038	0,058	0,050	0,023	0,007	0,003	0,002	0,000	0,000	0,000	0,001
1970	0,616	0,039	0,041	0,052	0,045	0,040	0,067	0,058	0,026	0,009	0,003	0,002	0,001	0,000	0,000	0,001
1971	0,574	0,040	0,043	0,059	0,053	0,044	0,074	0,066	0,030	0,010	0,003	0,001	0,001	0,000	0,000	0,001
1972	0,549	0,039	0,042	0,063	0,056	0,046	0,082	0,071	0,033	0,011	0,004	0,001	0,001	0,000	0,000	0,001
1973	0,522	0,042	0,044	0,067	0,061	0,048	0,087	0,075	0,034	0,013	0,004	0,001	0,001	0,000	0,000	0,001
1974	0,494	0,042	0,046	0,070	0,064	0,050	0,094	0,079	0,037	0,014	0,004	0,001	0,001	0,000	0,000	0,001
1975	0,467	0,043	0,049	0,073	0,067	0,053	0,099	0,085	0,041	0,016	0,005	0,001	0,001	0,000	0,000	0,001
1976	0,446	0,044	0,049	0,076	0,070	0,055	0,102	0,088	0,044	0,017	0,005	0,001	0,001	0,001	0,000	0,001
1977	0,428	0,044	0,051	0,078	0,073	0,056	0,106	0,091	0,046	0,017	0,005	0,002	0,001	0,000	0,000	0,001
1978	0,417	0,043	0,051	0,079	0,074	0,057	0,109	0,094	0,047	0,019	0,005	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001
1979	0,402	0,043	0,050	0,080	0,076	0,058	0,113	0,097	0,050	0,020	0,006	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001
1980	0,386	0,042	0,051	0,081	0,076	0,060	0,118	0,100	0,052	0,021	0,006	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001
1981	0,371	0,042	0,051	0,083	0,078	0,063	0,121	0,103	0,054	0,022	0,006	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001
1982	0,352	0,042	0,052	0,083	0,079	0,065	0,125	0,107	0,056	0,023	0,007	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001
1983	0,337	0,042	0,052	0,084	0,081	0,067	0,129	0,111	0,058	0,024	0,008	0,003	0,001	0,001	0,001	0,001
1984	0,325	0,042	0,053	0,085	0,081	0,068	0,132	0,115	0,060	0,025	0,008	0,003	0,001	0,001	0,001	0,001
1985	0,313	0,042	0,053	0,085	0,081	0,069	0,134	0,118	0,062	0,026	0,008	0,003	0,001	0,001	0,001	0,001
1986	0,307	0,041	0,052	0,085	0,081	0,069	0,137	0,120	0,063	0,027	0,009	0,003	0,002	0,001	0,001	0,001
1987	0,265	0,042	0,053	0,088	0,086	0,074	0,146	0,129	0,068	0,030	0,010	0,004	0,002	0,001	0,001	0,001
1988	0,239	0,042	0,053	0,090	0,087	0,076	0,151	0,135	0,073	0,032	0,011	0,004	0,002	0,001	0,001	0,001
1989	0,212	0,042	0,054	0,092	0,089	0,078	0,157	0,142	0,077	0,035	0,012	0,004	0,002	0,001	0,001	0,001
1990	0,191	0,042	0,055	0,092	0,090	0,080	0,163	0,148	0,080	0,037	0,013	0,005	0,002	0,001	0,001	0,001
1991	0,172	0,041	0,055	0,093	0,091	0,081	0,168	0,153	0,084	0,038	0,014	0,005	0,002	0,002	0,001	0,002
1992	0,160	0,041	0,055	0,092	0,091	0,082	0,170	0,156	0,086	0,040	0,014	0,005	0,003	0,002	0,001	0,002
1993	0,152	0,040	0,055	0,091	0,091	0,084	0,173	0,159	0,088	0,041	0,014	0,006	0,003	0,002	0,001	0,002
1994	0,146	0,040	0,055	0,091	0,090	0,085	0,175	0,161	0,089	0,041	0,015	0,006	0,003	0,002	0,001	0,002
1995	0,144	0,039	0,054	0,089	0,090	0,085	0,177	0,162	0,089	0,042	0,015	0,006	0,003	0,002	0,001	0,002
1996	0,142	0,039	0,053	0,088	0,090	0,085	0,178	0,163	0,090	0,042	0,015	0,006	0,003	0,002	0,001	0,002
1997	0,136	0,039	0,053	0,086	0,089	0,086	0,180	0,166	0,092	0,043	0,015	0,006	0,003	0,002	0,001	0,002
1998	0,132	0,040	0,054	0,086	0,089	0,087	0,181	0,166	0,093	0,043	0,016	0,007	0,003	0,002	0,001	0,002
1999	0,130	0,040	0,054	0,085	0,088	0,088	0,182	0,168	0,092	0,042	0,016	0,007	0,003	0,002	0,001	0,002
2000	0,134	0,040	0,054	0,084	0,088	0,088	0,179	0,168	0,093	0,042	0,016	0,007	0,003	0,002	0,001	0,002
2001	0,138	0,041	0,054	0,083	0,087	0,087	0,179	0,168	0,092	0,042	0,016	0,007	0,003	0,002	0,001	0,002
2002	0,149	0,041	0,054	0,081	0,085	0,085	0,178	0,166	0,091	0,041	0,015	0,007	0,003	0,002	0,001	0,002
2003	0,156	0,041	0,054	0,080	0,084	0,083	0,176	0,164	0,090	0,041	0,015	0,007	0,003	0,002	0,001	0,002
2004	0,162	0,042	0,054	0,078	0,084	0,083	0,175	0,162	0,089	0,041	0,015	0,007	0,004	0,002	0,001	0,002

Tabell V3b: Opptrapingsandeler til folketrygden for menn
De enkelte pensjonist-kull etter inntektsgrupper

	Gr. 0	Gr.1	Gr.2	Gr.3	Gr.4	Gr.5	Gr.6	Gr.7	Gr.8	Gr.9	Gr.10	Gr.11	Gr.12	Gr.13	Gr.14	Gr.15
1967	0,620	0,048	0,039	0,036	0,034	0,037	0,054	0,046	0,029	0,025	0,012	0,008	0,007	0,002	0,000	0,004
1968	0,079	0,026	0,025	0,026	0,029	0,032	0,100	0,187	0,170	0,121	0,073	0,044	0,027	0,018	0,012	0,029
1969	0,080	0,026	0,025	0,026	0,028	0,032	0,099	0,187	0,171	0,122	0,074	0,044	0,027	0,018	0,012	0,029
1970	0,079	0,025	0,024	0,026	0,028	0,032	0,098	0,188	0,172	0,122	0,074	0,044	0,027	0,019	0,013	0,029
1971	0,078	0,025	0,024	0,025	0,028	0,032	0,097	0,188	0,173	0,123	0,075	0,045	0,027	0,019	0,013	0,029
1972	0,080	0,025	0,024	0,025	0,028	0,031	0,097	0,187	0,173	0,123	0,075	0,045	0,027	0,019	0,013	0,029
1973	0,080	0,025	0,024	0,025	0,028	0,031	0,096	0,186	0,173	0,123	0,076	0,045	0,028	0,019	0,013	0,029
1974	0,082	0,025	0,023	0,025	0,027	0,031	0,096	0,185	0,173	0,124	0,076	0,045	0,028	0,019	0,013	0,029
1975	0,084	0,025	0,023	0,025	0,027	0,031	0,095	0,184	0,173	0,124	0,075	0,045	0,028	0,019	0,013	0,029
1976	0,087	0,025	0,023	0,025	0,027	0,031	0,095	0,182	0,172	0,123	0,076	0,045	0,028	0,019	0,013	0,029
1977	0,087	0,025	0,024	0,025	0,027	0,031	0,095	0,181	0,172	0,123	0,075	0,045	0,028	0,019	0,013	0,029
1978	0,089	0,025	0,024	0,025	0,027	0,031	0,095	0,180	0,171	0,122	0,075	0,045	0,028	0,019	0,013	0,029
1979	0,089	0,025	0,024	0,025	0,028	0,031	0,095	0,179	0,171	0,122	0,075	0,046	0,028	0,019	0,013	0,029
1980	0,092	0,026	0,024	0,025	0,028	0,031	0,095	0,178	0,171	0,121	0,075	0,045	0,028	0,019	0,013	0,029
1981	0,092	0,026	0,024	0,025	0,028	0,031	0,095	0,177	0,170	0,121	0,075	0,045	0,028	0,019	0,013	0,029
1982	0,095	0,026	0,024	0,026	0,028	0,032	0,095	0,177	0,169	0,120	0,074	0,045	0,028	0,019	0,013	0,028
1983	0,099	0,026	0,025	0,026	0,028	0,032	0,096	0,177	0,168	0,119	0,074	0,044	0,028	0,018	0,013	0,028
1984	0,102	0,027	0,025	0,026	0,029	0,032	0,096	0,176	0,168	0,118	0,073	0,043	0,027	0,018	0,013	0,027
1985	0,107	0,027	0,025	0,026	0,029	0,032	0,096	0,176	0,167	0,117	0,072	0,042	0,027	0,018	0,012	0,026
1986	0,111	0,028	0,025	0,027	0,029	0,032	0,096	0,175	0,167	0,115	0,071	0,042	0,027	0,018	0,012	0,025
1987	0,022	0,022	0,024	0,025	0,027	0,031	0,102	0,206	0,179	0,133	0,081	0,049	0,028	0,020	0,014	0,035
1988	0,018	0,020	0,022	0,023	0,025	0,030	0,099	0,205	0,182	0,138	0,084	0,051	0,030	0,021	0,015	0,037
1989	0,008	0,018	0,020	0,022	0,024	0,029	0,095	0,205	0,185	0,141	0,088	0,053	0,032	0,022	0,015	0,039
1990	0,003	0,017	0,019	0,021	0,024	0,028	0,093	0,204	0,188	0,144	0,091	0,055	0,033	0,023	0,016	0,041
1991	####	0,016	0,018	0,020	0,023	0,027	0,090	0,200	0,190	0,148	0,093	0,057	0,034	0,024	0,017	0,043
1992	####	0,016	0,017	0,019	0,021	0,026	0,088	0,198	0,191	0,150	0,096	0,058	0,035	0,025	0,018	0,044
1993	0,001	0,015	0,016	0,019	0,021	0,025	0,085	0,194	0,191	0,153	0,097	0,059	0,036	0,026	0,018	0,045
1994	0,006	0,014	0,016	0,018	0,020	0,024	0,084	0,189	0,192	0,154	0,098	0,060	0,036	0,026	0,019	0,046
1995	0,012	0,014	0,015	0,017	0,019	0,024	0,081	0,186	0,191	0,153	0,098	0,061	0,037	0,027	0,019	0,046
1996	0,011	0,014	0,015	0,017	0,019	0,024	0,080	0,184	0,192	0,154	0,099	0,062	0,038	0,027	0,020	0,047
1997	0,013	0,013	0,015	0,016	0,019	0,023	0,079	0,180	0,192	0,155	0,099	0,062	0,039	0,028	0,020	0,047
1998	0,011	0,013	0,015	0,016	0,019	0,023	0,079	0,179	0,193	0,154	0,100	0,063	0,040	0,028	0,021	0,047
1999	0,016	0,013	0,014	0,016	0,019	0,023	0,077	0,177	0,194	0,154	0,099	0,062	0,040	0,029	0,020	0,047
2000	0,014	0,013	0,014	0,016	0,019	0,023	0,077	0,177	0,194	0,155	0,100	0,063	0,040	0,029	0,020	0,046
2001	0,018	0,012	0,014	0,016	0,019	0,023	0,077	0,177	0,193	0,154	0,100	0,062	0,040	0,028	0,020	0,045
2002	0,022	0,012	0,014	0,016	0,019	0,023	0,077	0,177	0,193	0,153	0,099	0,062	0,041	0,028	0,020	0,043
2003	0,026	0,012	0,014	0,017	0,020	0,023	0,078	0,177	0,195	0,152	0,098	0,061	0,039	0,027	0,019	0,042
2004	0,031	0,013	0,014	0,017	0,020	0,024	0,078	0,179	0,195	0,150	0,098	0,059	0,039	0,026	0,018	0,040

Tabell V4

Simuleringsresultater fra nullvekstbanen

	Antall alders- pensj.	Totale utgifter - milliarder kroner				Gjennomsnitt pr. pensjonist			
		Grunn- pensjon	Sær-tillegg	Tilleggs- pensjon	Totalt	Grunn- pensjon	Sær-tillegg	Tilleggs- pensjon	Totalt
1990	611407	18,72	4,171	18,154	41,046	30619	6822	29693	67133
1991	617050	19,24	4,015	19,939	43,194	31179	6507	32314	70000
1992	619833	19,38	3,795	21,296	44,470	31267	6122	34357	71746
1993	622108	19,51	3,582	22,616	45,705	31355	5759	36354	73467
1994	621557	19,54	3,374	23,757	46,674	31442	5428	38222	75092
1995	620386	19,56	3,177	24,833	47,571	31530	5122	40028	76679
1996	617909	19,54	2,989	25,797	48,323	31617	4838	41749	78204
1997	615405	19,51	2,813	26,720	49,044	31705	4571	43419	79694
1998	611441	19,44	2,644	27,509	49,593	31792	4324	44991	81108
1999	606936	19,35	2,487	28,213	50,049	31880	4098	46484	82462
2000	599976	19,18	2,337	28,714	50,231	31968	3895	47858	83721
2001	592750	19,00	2,201	29,129	50,330	32055	3713	49142	84910
2002	585201	18,81	2,080	29,443	50,333	32143	3554	50313	86009
2003	578819	18,66	1,975	29,762	50,392	32230	3411	51418	87060
2004	573589	18,54	1,886	30,075	50,498	32318	3288	52433	88039
2005	569904	18,47	1,806	30,463	50,737	32406	3169	53453	89027
2006	567481	18,44	1,738	30,875	51,052	32493	3062	54407	89962
2007	566032	18,44	1,679	31,300	51,421	32581	2967	55296	90844
2008	563559	18,41	1,627	31,598	51,636	32668	2887	56069	91624
2009	566094	18,54	1,593	32,151	52,287	32756	2815	56794	92365
2010	572235	18,79	1,575	32,873	53,242	32843	2752	57446	93042
2011	583716	19,17	1,575	33,876	54,622	32843	2698	58035	93577
2012	597026	19,61	1,585	34,940	56,133	32843	2655	58523	94021
2013	616048	20,23	1,614	36,291	58,138	32843	2620	58910	94373
2014	632544	20,77	1,641	37,446	59,862	32843	2595	59199	94637
2015	647251	21,26	1,668	38,459	61,384	32843	2576	59418	94838
2016	660367	21,69	1,693	39,340	62,722	32843	2564	59573	94981
2017	672870	22,10	1,720	40,154	63,974	32843	2557	59675	95076
2018	683869	22,46	1,746	40,824	65,030	32843	2553	59696	95092
2019	696379	22,87	1,777	41,558	66,206	32843	2552	59677	95072
2020	708987	23,29	1,810	42,275	67,371	32843	2554	59627	95024
2021	721073	23,68	1,844	42,942	68,468	32843	2557	59553	94954
2022	733469	24,09	1,879	43,615	69,584	32843	2562	59464	94869
2023	745895	24,50	1,915	44,240	70,654	32843	2568	59312	94723
2024	756826	24,86	1,948	44,771	71,576	32843	2574	59156	94573
2025	767426	25,20	1,980	45,273	72,458	32843	2580	58994	94417
2026	777428	25,53	2,010	45,739	73,283	32843	2585	58834	94263
2027	785949	25,81	2,037	46,102	73,952	32843	2592	58658	94093
2028	794132	26,08	2,063	46,403	74,548	32843	2598	58432	93873
2029	801669	26,33	2,087	46,667	75,084	32843	2603	58213	93659
2030	809470	26,59	2,113	46,927	75,625	32843	2610	57972	93426
2031	818192	26,87	2,140	47,233	76,245	32843	2616	57729	93188
2032	826572	27,15	2,167	47,479	76,793	32843	2621	57441	92905
2033	834829	27,42	2,193	47,726	77,337	32843	2626	57168	92638
2034	841970	27,65	2,217	47,914	77,783	32843	2633	56906	92382
2035	849460	27,90	2,240	48,132	78,272	32843	2638	56662	92143
2036	856663	28,14	2,263	48,346	78,745	32843	2642	56435	91920
2037	860713	28,27	2,278	48,393	78,940	32843	2647	56224	91715
2038	865071	28,41	2,294	48,467	79,173	32843	2652	56026	91522
2039	868298	28,52	2,307	48,489	79,314	32843	2656	55844	91344
2040	868823	28,54	2,310	48,440	79,285	32843	2659	55754	91256

Tabell V5
Simuleringsresultater fra vekstbanen

Antall alders- pensj.	Grunn- pensjon	Totale utgifter - milliarder kroner			Gjennomsnitt pr. pensjonist a)			
		Sær-tillegg	Tilleggs- pensjon	Totalt	Grunn- pensjon	Sær-tillegg	Tilleggs- pensjon	
1990	611407	18,72	4,171	41,046	30619	6822	29693	67133
1991	617050	19,24	4,088	43,267	30747	6533	31866	69147
1992	619833	19,38	3,935	44,611	30407	6174	33412	69992
1993	622108	19,51	3,785	45,908	30069	5834	34865	70769
1994	621557	19,54	3,633	46,941	29736	5527	36160	71422
1995	620386	19,56	3,487	47,902	29405	5241	37365	72011
1996	617909	19,54	3,343	48,722	29078	4976	38463	72518
1997	615405	19,51	3,207	49,510	28755	4726	39484	72966
1998	611441	19,44	3,074	50,128	28435	4497	40393	73325
1999	606936	19,35	2,948	50,660	28118	4284	41217	73620
2000	599976	19,18	2,824	50,918	27805	4094	41917	73816
2001	592750	19,00	2,710	51,101	27495	3922	42529	73945
2002	585201	18,81	2,610	51,191	27188	3772	43031	73991
2003	578819	18,66	2,524	51,347	26884	3638	43474	73996
2004	573589	18,54	2,454	51,568	26584	3520	43849	73952
2005	569904	18,47	2,391	51,935	26287	3403	44233	73923
2006	567481	18,44	2,339	52,399	25993	3297	44574	73864
2007	566032	18,44	2,298	52,934	25701	3202	44868	73772
2008	563559	18,41	2,261	53,320	25414	3122	45067	73602
2009	566094	18,54	2,247	54,190	25129	3045	45263	73437
2010	572235	18,79	2,251	55,402	24847	2976	45422	73244
2011	583716	19,17	2,279	57,096	24503	2912	45559	72973
2012	597026	19,61	2,320	58,952	24163	2859	45623	72645
2013	616048	20,23	2,387	61,381	23828	2811	45649	72288
2014	632544	20,77	2,452	63,533	23498	2774	45590	71862
2015	647251	21,26	2,517	65,488	23173	2744	45470	71387
2016	660367	21,69	2,583	67,264	22852	2721	45298	70871
2017	672870	22,10	2,650	68,967	22535	2703	45089	70327
2018	683869	22,46	2,717	70,495	22223	2688	44838	69749
2019	696379	22,87	2,792	72,180	21915	2676	44571	69161
2020	708987	23,29	2,872	73,877	21611	2666	44288	68565
2021	721073	23,68	2,954	75,519	21312	2658	43989	67959
2022	733469	24,09	3,038	77,201	21017	2651	43686	67353
2023	745895	24,50	3,126	78,881	20725	2645	43364	66734
2024	756826	24,86	3,210	80,406	20438	2640	43035	66113
2025	767426	25,20	3,295	81,903	20155	2635	42704	65494
2026	777428	25,53	3,377	83,348	19876	2629	42375	64880
2027	785949	25,81	3,456	84,637	19601	2624	42042	64266
2028	794132	26,08	3,534	85,885	19329	2619	41700	63648
2029	801669	26,33	3,610	87,073	19061	2613	41361	63036
2030	809470	26,59	3,689	88,299	18797	2608	41025	62430
2031	818192	26,87	3,770	89,645	18537	2601	40701	61838
2032	826572	27,15	3,851	90,953	18280	2593	40370	61243
2033	834829	27,42	3,932	92,268	18027	2585	40051	60662
2034	841970	27,65	4,011	93,474	17777	2578	39735	60090
2035	849460	27,90	4,091	94,741	17531	2570	39430	59531
2036	856663	28,14	4,170	95,997	17288	2562	39134	58984
2037	860713	28,27	4,237	96,901	17048	2555	38835	58439
2038	865071	28,41	4,306	97,858	16812	2548	38545	57905
2039	868298	28,52	4,371	98,694	16579	2541	38257	57377
2040	868823	28,54	4,421	99,299	16349	2533	38011	56894

a) Deflatert med lønnsinndeksen

Tabell V6

Simuleringsresultater fra avviklingsbanen

	Antall	Totale utgifter - milliarder kroner				Gjennomsnitt pr. pensjonist a)			
		Grunn-	Sær-tillegg	Tilleggs-	Totalt	Grunn-	Sær-tillegg	Tilleggs-	Totalt
1990	611407	18,72	4,171	18,154	41,046	30619	6822	29693	67133
1991	617050	19,24	4,088	19,939	43,267	30747	6533	31866	69147
1992	619833	19,38	3,935	21,296	44,611	30407	6174	33412	69992
1993	622108	19,51	3,785	22,617	45,908	30069	5834	34865	70769
1994	621557	19,54	3,633	23,765	46,941	29736	5527	36160	71422
1995	620386	19,56	3,487	24,855	47,902	29405	5241	37365	72011
1996	617909	19,54	3,343	25,842	48,722	29078	4976	38463	72518
1997	615405	19,51	3,207	26,791	49,510	28755	4726	39484	72966
1998	611441	19,44	3,074	27,614	50,128	28435	4497	40393	73325
1999	606936	19,35	2,948	28,363	50,660	28118	4284	41217	73620
2000	599976	19,18	2,824	28,914	50,918	27805	4094	41917	73816
2001	592750	19,00	2,712	29,335	51,047	27495	3924	42448	73867
2002	585201	18,81	2,614	29,610	51,033	27188	3778	42798	73764
2003	578819	18,66	2,532	29,847	51,035	26884	3649	43013	73546
2004	573589	18,54	2,468	30,045	51,050	26584	3539	43087	73210
2005	569904	18,47	2,411	30,273	51,152	26287	3432	43089	72808
2006	567481	18,44	2,368	30,489	51,295	25993	3337	42978	72308
2007	566032	18,44	2,336	30,679	51,457	25701	3256	42756	71713
2008	563559	18,41	2,310	30,714	51,435	25414	3189	42398	71000
2009	566094	18,54	2,310	30,928	51,781	25129	3131	41913	70172
2010	572235	18,79	2,334	31,235	52,363	24847	3086	41294	69227
2011	583716	19,17	2,389	31,720	53,281	24503	3054	40541	68097
2012	597026	19,61	2,466	32,195	54,269	24163	3038	39673	66874
2013	616048	20,23	2,577	32,842	55,652	23828	3035	38678	65541
2014	632544	20,77	2,692	33,280	56,747	23498	3045	37642	64185
2015	647251	21,26	2,810	33,553	57,621	23173	3063	36575	62811
2016	660367	21,69	2,933	33,676	58,298	22852	3090	35482	61424
2017	672870	22,10	3,067	33,699	58,865	22535	3127	34363	60025
2018	683869	22,46	3,206	33,586	59,252	22223	3172	33230	58625
2019	696379	22,87	3,367	33,463	59,701	21915	3226	32064	57204
2020	708987	23,29	3,543	33,276	60,104	21611	3288	30883	55782
2021	721073	23,68	3,730	33,005	60,417	21312	3356	29701	54369
2022	733469	24,09	3,931	32,682	60,703	21017	3430	28513	52959
2023	745895	24,50	4,156	32,289	60,943	20725	3516	27317	51559
2024	756826	24,86	4,402	31,788	61,046	20438	3619	26138	50195
2025	767426	25,20	4,675	31,216	61,096	20155	3739	24962	48855
2026	777428	25,53	4,997	30,566	61,097	19876	3890	23794	47560
2027	785949	25,81	5,387	29,817	61,017	19601	4090	22640	46331
2028	794132	26,08	5,866	28,994	60,942	19329	4347	21487	45163
2029	801669	26,33	6,449	28,097	60,875	19061	4669	20340	44070
2030	809470	26,59	7,149	27,142	60,877	18797	5055	19191	43042
2031	818192	26,87	7,976	26,144	60,992	18537	5502	18034	42073
2032	826572	27,15	8,914	25,073	61,135	18280	6002	16883	41165
2033	834829	27,42	9,958	23,948	61,325	18027	6547	15745	40319
2034	841970	27,65	11,086	22,755	61,494	17777	7127	14628	39531
2035	849460	27,90	12,323	21,515	61,737	17531	7743	13519	38793
2036	856663	28,14	13,654	20,221	62,012	17288	8390	12425	38102
2037	860713	28,27	14,995	18,860	62,124	17048	9043	11374	37465
2038	865071	28,41	16,430	17,457	62,299	16812	9722	10330	36864
2039	868298	28,52	17,910	16,010	62,438	16579	10412	9308	36299
2040	868823	28,54	19,371	14,526	62,432	16349	11099	8323	35771

a) Deflatert med lønnsindeksen